



LISTY UNIVERZITY OBRANY



PROSINEC 2013



WINTER SURVIVAL 2014

20. ROČNÍK MEZINÁRODNÍHO MISTROVSTVÍ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY V ZIMNÍM PŘÍRODNÍM VÍCEBOJI

pod záštitou náčelníka Generálního štábu AČR
generálporučíka Ing. Petra Pavla, M.A.

Termín: 27. – 31. ledna 2014

Místo: pohoří Jeseníky

Pořadatel: Sekce rozvoje a plánování schopností MO

Organizátor: Univerzita obrany

Účastníci:

- Armáda ČR – pozemní síly, vzdušné síly, vojenské školy, vojenská policie, agentury a MO
- Zahraniční družstva – Belgie, Německo, Polsko, Rakousko (přihlášená k 3. 12. 2013)

Armádní Winter Survival je tříetapový vytrvalostní víceboj simulující činnost vojenské hlídky v zimním horském prostředí. Soutěží tříčlenná družstva, která v rámci přesunů členitým terénem plní náročné disciplíny z oblasti speciální tělesné přípravy a vojenského výcviku. Jde o nejtěžší sportovní klání zimní sezóny v podmínkách Armády České republiky.



LISTY UNIVERZITY OBRANY

Dvuměsíčník Univerzity obrany

Ročník 10 / číslo 2
akademický rok 2013/2014

Vydavatel
Univerzita obrany
Kounicova 65, 662 10 Brno
IČ: 60162694
www.unob.cz

Redakce
Oddělení vnějších vztahů UO
Kounicova 65, 662 10 Brno
Telefon: 973 443 203
Fax: 973 442 160
E-mail: listy@unob.cz

Vedoucí redaktor
Mgr. et Mgr. Markéta Malá
marketa.mala@unob.cz

Redakční rada
předseda
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.
místopředseda
Dr. Miloš Dyčka, CSc.

Grafická úprava a zlom
Marek Sobola
Vydavatelské oddělení UO

Tisková příprava a tisk
Odbor prezentační a produkční
Vojenského historického ústavu,
Rooseveltova 23,
161 05 Praha 6

V jednotkách ozbrojených sil
rozšiřuje OPP VHÚ a UO

Evidenční číslo
MK ČR E 15403

Uzávěrka čísla: 26. 11. 2013
Číslo 2 vyšlo: 12. 12. 2013

Z OBSAHU

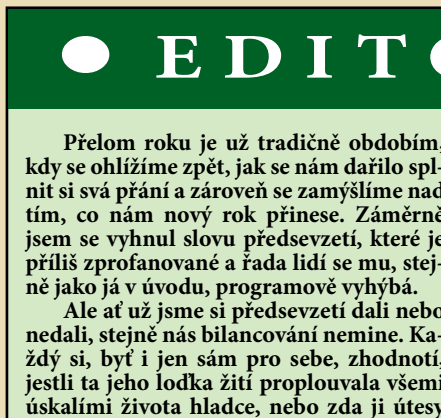
Náčelník Generálního štábu
vyznamenal příslušníky UO 2



Na Hradě slavnostně
přisahali noví studenti 3



Velitel vzdušných sil AČR a
členové Svazu letců na UO 6



Prezentace UO na veletrhu
Gaudeamus 2013 10



Oslavy Dne
veteránů na UO 22



Vzpomínka na výročí
17. listopadu 24-25

EDITORIAL

Přelom roku je už tradičně obdobím, kdy se ohlížíme zpět, jak se nám dařilo splnit si svá přání a zároveň se zamýšlíme nad tím, co nám nový rok přinese. Záměrně jsem se vyhnul slovu předsevzetí, které je příliš zprofanované a řada lidí se mu, stejně jako já v úvodu, programově vyhýbá.

Ale ať už jsme si předsevzetí dali nebo nedali, stejně nás bilancování nemine. Každý si, byť i jen sám pro sebe, zhodnotí, jestli ta jeho loďka žití proplouvala všemi úskalími života hladce, nebo zda ji útesy

málem převrátily.

Jediné je jisté: v příštím roce útesy neubude a bude záležet na umu lodivoda, jak se s nimi vyrovná. Samozřejmě však také trochu na štěstí. A tak Vám přeji v novém roce co nejmenší útesy, co největší šikovnost při jejich zdolávání, a dostatek štěstí při tom všem.

Předseda redakční rady
pplk. RNDr. Antonín Müller, CSc.

Milí čtenáři,

prejeme vám příjemné a klidné vánoční svátky v kruhu vašich nejbližších, do nového roku pak pevné zdraví, lásku, štěstí a také hodně studijních a pracovních úspěchů.

Redakce Listů UO

Generál Petr Pavel vyznamenal příslušníky Univerzity obrany

V úterý 29. října 2013 u příležitosti oslav 95. výročí vzniku samostatné Československé republiky náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Petr Pavel jmenoval do hodnosti plukovníka devatenáct příslušníků české armády a vyznamenal třicet šest vojáků z povolání. Jmenovací dekrety a čestné odznaky jim předal při slavnostním nástupu v pražském Domě armády.

„Chci vyjádřit přesvědčení, že jakmile bude schválen nový zákon číslo 221, jakmile bude dokončena veškerá prováděcí dokumentace, se výrazně posuneme v tom, co jsme začali, tedy ve výběru lidí do vyšších funkcí na základě jasně prokazatelných kvalitativních kritérií, ať již z hlediska vzdělání, odbornosti, tak průběhu služby,“ uvedl na slavnosti generál Petr Pavel.

Náčelník generálního štábu dále uvedl: „Ve vašem případě tomu tak již většinou je. Jmenování do hodnosti plukovníka samozřejmě není pouze o té jedné hvězdičce navíc, není to o troše prestiže navíc, o několika



stokorunách navíc, o které obohatíte rodinný rozpočet, ale je to především o vyšší odpovědnosti, o vyšších nárocích, které na vás budou kladeny především ve smyslu samostatnosti, kterou u plukovníka očekávám jako samozřejmost.“ Za nově jmenované plukovníky přečetl slib a poděkoval plukovník Miroslav Pfeiler.

Při příležitosti oslav Dne vzniku samostatného československého státu Náčelník Generálního štábu AČR udělil také podplukovníku

Josefu Bimkovi Čestný odznak Armády České republiky „Za zásluhy“ II. stupně a dalším třiceti pěti vojákům III. stupně. Čestný odznak obdrželi také příslušníci Univerzity obrany – plukovník gšt. Miloslav Bauer, podplukovník Ivan Hlavačka a podplukovník Kamil Kovačovič. Generál Petr Pavel udělil čestný odznak všem za dlouhodobé dosahování výtečných výsledků ve služební činnosti.

Text a foto: Jan Procházka, army.cz

Náčelník Generálního štábu AČR: Neexistenci Univerzity obrany si nedovedu představit

Náčelník Generálního štábu Armády České republiky generálporučík Petr Pavel se v rozhovoru pro Listy UO vyjadřuje k otázce samotné univerzity a jejímu vztahu k rezortu obrany, který je „odběratelem“ vojenských studentů.

Hovoří také o pozici Univerzity obrany z mezinárodního hlediska. První část interview s náčelníkem GŠ AČR, v němž se vyjadřoval o armádním rozpočtu a dalších klíčových otázkách rezortu, jsme otiskli v minulém čísle LUO.



Vztah mezi generálním štábem a Univerzitou obrany je velice úzký. Jak hodnotíte vzájemnou spolupráci s vedením školy?

Upřímně řečeno v poslední době vykazují naše vztahy rostoucí kvalitu. Jsem spokojený, protože máme nastavenou velice věcnou komunikaci, podařilo se nám mnoho věcí prodiskutovat. Podle mého názoru jsou naše vztahy lepší, než kdy dřív. Je to důležité, neboť Univerzita obrany slouží k zájmu armády, která je hlavním zákazníkem UO. Rezort obrany je odběratelem vojenských studentů. Myslím si, že potřeby armády jsou univerzitou vyslyšeny, a i do budoucna máme nastartováno k dobré spolupráci.

Někteří kritici tvrdí, že je Univerzita obrany nadbytečnou institucí. Dovedete si představit, že by byla zrušena?

V naší české kotlině si dovedu představit téměř všechno, jen ne neexistenci Univerzity obrany. Kdyby byla univerzita zrušena, vznikla by tím velká díra, kterou bychom jen složitě zaplnili. Představa, že bychom si připravovali personál u jednotek poté, co je budeme náboryvat u civilních vysokých škol, je poměrně naivní. Málokterá země tuto cestu zvolí. Stejně tak si stát naší velikosti nemůže dovolit připravovat svoje vojenské odborníky ve vzdělávacích institucích jiných zemí. Já si určitě nepokládám otázku o existenci Uni-

verzity obrany, ale spíše je vždy nutno jednat o rozsahu. To je věcí nejen rozpočtu, ale i potřeb armády. Pokud bude armáda především ve výkonných složkách nadále omezována, pak i potřeba přípravy personálu bude klesat a nutně na to bude muset reagovat i Univerzita obrany. Nebude si moci dovolit i z hlediska efektivit udržovat personál tam, kde se budou připravovat jeden nebo dva lidi ročně. To je věcí k dalším debatám někdy v budoucnu dle konkrétní situace. Ale otázku, zda mít nebo nemít UO, si rozhodně nepokládám.

Zmínil jste netuzemské vojenské vysoké školy. Jak hodnotíte Univerzitu obrany v konkurenci s podobnými zahraničními institucemi?

Podle toho, co jsem zatím viděl při cestách, které jsem podnikl do zahraničí ve stávající funkci, musím říci, že kredit naší univerzity stojí poměrně vysoko. Univerzita obrany má dobrou pověst nejen mezi svými absolventy ze zahraničí, ale také ve vztahu k přípravě našeho personálu. Podle mého názoru má česká vysoká vojenská škola zcela určitě dobrou pozici i z mezinárodního hlediska. Domnívám se, že Univerzita obrany ve vztahu k ostatním školám určitě nefiguruje v roli mladšího nezkušeného bratříčka.

Ptala se: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: autorka

Na Hradě slavnostně přísahali noví studenti

Za přítomnosti prezidenta republiky, ministra obrany, náčelníka GŠ AČR, rektora-velitele UO a dalších vysokých představitelů státu a armády se na Hradčanském náměstí 28. října 2013 uskutečnila slavnostní přísaha vojáků Armády ČR.

Věrnost České republice přísahal téměř 350 nových vojáků – 253 studentů prvního ročníku Univerzity obrany, pět studentů vojenského oboru Fakulty tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy a 89 absolventů základní přípravy Velitelství výcviku – Vojenské akademie ve Vyškově. Mezi nimi byl i bronzový medailista ze srpnového mistrovství světa v atletice kladivář Lukáš Melich. Třiatřicetiletý rodák z Jilemnice je členem armádního sportovního centra Dukla. Letos zazil životní sezónu, když po 19 letech závodění získal světový bronz. Na mistrovství Evropy v příštím roce již pojede jako voják.

Ministr obrany Vlastimil Pícek připomněl novým vojákům, že přísaha je počátkem každé vojenské kariéry. „Jedná se nejen o legislativní akt, ale také o morální osobní závazek,“ řekl ministr, který od nováčků očekává, že se stanou úspěšnými vojenskými profesionály. „Akceschopná a připravená armáda je nezbytná pro fungování každého státu. Přítomnost a rychlá proměna možných bezpečnostních rizik nedovoluje, abychom mohli zapomenout na skutečný význam slov vlast, armáda, obrana,“ uvedl ministr Pícek.

Prezident ČR Miloš Zeman ocenil pomoc vojáků při povodních, a připomněl vojenské mise v cizině. „Chtěl bych poděkovat Armádě České republiky, že na sebe vzala dobrovolnou povinnost stvrzenou přísahou, bránit a chránit naši zemi. Je to její úkol, který beze zbytku plní,“ řekl úvodem prezident republiky. „Ostatně naši občané, kteří byli zasaženi



povodněmi, pocítili jejich pomoc na vlastní kůži. Je to ale jen jedna část jejich služby. Ta jejich druhá pomoc se odehrává v zahraničních misích, kdy spolu s našimi spojenci bojují proti terorismu. A právě u té druhé vznikají u našich občanů pochybnosti, zda tato služba je potřebná. Slova vyřčená před téměř sedmdesáti lety – Proč máme bojovat za zemi, kterou neznáme? – patřila britskému premiérovi Nevillu Chamberlainovi, a ta zem, o které hovořil, bylo Československo. Bojujeme-li proti nepříteli daleko od našich hranic, pak tím chráníme i naši zemi. Proto bych chtěl vyjádřit i hlubokou úctu všem našim vojákům, kteří spolu se spojenci v současné době v Afghánistánu nasazují své životy, a chrání tím vlastní a naše občany,“ řekl prezident Zeman.

Datum přísahy na Hradčanském náměstí bylo symbolické, jednalo se o 95. výročí vzniku republiky. Samostatné Československo bylo ustaveno 28. října 1918. Ráno toho dne se zástupci Národního výboru A. Švehla a F. Soukup vydali převzít Obilní ústav v Praze, cílem bylo zabránit odvozu obilí na frontu.

Poté se rozšířila zpráva o uznání podmínek míru Rakousko-Uherskem, které obsahovaly i požadavek autonomie národů. Tato zpráva se stala impulsem k živelným demonstracím, neboť lid si kapitulaci vyložil jako uznání nezávislosti. Docházelo k bujarým oslavám a ničení symbolů Rakouska-Uherska. Večer téhož dne vydal Národní výbor zákon o zřízení samostatného státu československého (více informací o vzniku Československa – viz LUO říjen 2013, str. 26).

Slavnostní přísahy nových studentů se zúčastnil také rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál Bohuslav Příkryl. Velitelem přísahy byl zástupce rektora Univerzity obrany plukovník gšt. Josef Trojan. „28. říjen 1918 byl významným mezníkem a je potřebné si jej připomínat. Z hlediska historie se jednalo o klíčový moment ve formování českého národa,“ řekl plukovník gšt. Trojan.

**Text: Pavla Poláková,
Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: army.cz**

Vysocí indiští důstojníci navštívili Univerzitu obrany

Ve středu 30. října 2013 zavítala na Univerzitu obrany skupina učitelů a frekventantů Vyššího kurzu řízení obrany z Indie v doprovodu přidělence obrany Indie v ČR plukovníka Pawana Kumara.

Pětadvacetiletá skupina vedená air commodorem Bavisetti Chandra Sekharem do Brna přijela v rámci své poznávací a vzdělávací cesty po České republice.

Na Univerzitě obrany hosty z Indie přivítal prorektor pro vnitřní řízení plukovník gšt. Miloslav Bauer. Poté si návštěvníci vyslechli dvě prezentace. V první z nich je vedoucí



oddělení vnějších vztahů a mluvčí Univerzity obrany podplukovník Vladimír Šidla seznámil se strukturou, místem, úkoly a posláním Univerzity obrany v systému vzdělávání důstojníků v Armádě České republiky. Druhý referát

přednesl vedoucí Katedry celoživotního vzdělávání FEM UO Ing. Pavel Zůna. Z četných dotazů bylo znát, že otázka vzdělávání důstojníků účastníky kurzu, budoucí generály indických ozbrojených sil, velice zajímá.

Závěrečnou částí programu návštěvy byly ukázky nových laboratoří tří kateder Fakulty vojenských technologií. V doprovodu proděkana pro vědeckou činnost FVT profesora Jana Kohouta navštívili hosté balistickou laboratoř Katedry zbraní a munice, tribodiagnostickou laboratoř Katedry bojových a speciálních vozidel a Katedru ženijních technologií. Praktické ukázky doplnily představu o projektech, na nichž se Univerzita obrany podílí.

Text a foto: Ing. Stanislav Poráh

Představitelé ČR v unijních institucích se setkali s managementem univerzity

Univerzitu obrany v pondělí 25. listopadu 2013 navštívili vojenský představitel České republiky při NATO a EU generálmajor Jiří Baloun a stálý představitel ČR v Politickém a bezpečnostním výboru EU velvyslanec David Konecký. Hosty přivítal rektor-velitel UO brigádní generál Bohuslav Příkryl.

Generálmajor Jiří Baloun zastával mezi lety 2008 až 2011 post ředitele sekce plánování sil Ministerstva obrany. Od 1. srpna 2011 byl jmenován do funkce vojenského představitele České republiky při NATO a EU. Velvyslanec David Konecký se ujal úřadu stálého představitele České republiky v Politickém a bezpečnostním výboru Evropské unie v Bruselu 15. srpna 2013. Předtím zastával od roku 2011 funkci ředitele odboru Společné zahraniční a bezpečnostní politiky Evropské unie na Ministerstvu zahraničních věcí v Praze.

Ve svém úvodním vystoupení seznámil rektor-velitel Univerzity obrany hosty se strukturou univerzity, její dislokací, vedením a systémem přípravy vojenských profesionálů



Armády České republiky. Rektor blíže objasnil také poslání a vize univerzity, novou vzdělávací strategii Univerzity obrany a věnoval se také profilu absolventů UO v porovnání s jinými univerzitami. „Absolvent Univerzity obrany je nejen univerzitně vzdělán, přidanou hodnotou je profesní a jazyková připravenost. Náš absolvent je také fyzicky zdatný a morálně vyspělý. Důležité je rozvíjet osobnost budoucího vojáka-velitele,“ sdělil brigádní generál Příkryl, který vzpomněl také na blížící se jubileum. „V příštím roce oslavíme 10. výročí našeho založení,“ prozradil hostům rektor-velitel Univerzity obrany. Následující dvě prezentace

přednesli děkan Fakulty ekonomiky a managementu plukovník Vladan Holcner a děkan Fakulty vojenských technologií plukovník Libor Dražan.

V diskuzi, která po vystoupeních následovala, se velvyslanec Konecký ptal zejména na uplatnění studentů po absolvování školy. Generálmajora Jiřího Balouna zajímal mimo jiné Kurz Generálního štábu, který je vyučován na Univerzitě obrany a poskytuje nejvyšší vojenské vzdělání v České republice.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Svaz letců slavil na Univerzitě obrany své 95. výročí

U příležitosti 95. výročí vzniku československého vojenského letectva se na Univerzitě obrany v Brně konalo ve středu 20. listopadu 2013 slavnostní shromáždění Svazu letců ČR. Přítomen byl také velitel vzdušných sil AČR brigádní generál Libor Štefánek.

Setkání začalo v dopoledních hodinách v aule Univerzity obrany v brněnské Kounicově ulici. V zastoupení za rektora-velitele UO prorektor pro vnitřní řízení plukovník gšt. Miloslav Bauer pozdravil přítomné a ocenil, že vážili do Brna tak dlouhou cestu. Zavzpomínat přijely totiž desítky bývalých pilotů a letců nejen z České republiky, ale i z dalších zemí Evropy.

Předseda Svazu letců ČR plukovník ve vysl. Oldřich Rampula ve své úvodní přednášce přiblížil vznik svazu v období první republiky. „Za prvopočátek Svazu letců je považován 14. listopad 1918,“ připomněl plukovník Rampula a dodal, že se tehdy sešli předchůdci dnešního svazu a bývalí rakousko-uherská vojenští piloti na schůzi v hostinci U Slovanské lípy a založili spolek s původním názvem „Kroužek“. Rampula se rozhovořil také o 90. letech minulého

století, kdy byl po pádu komunistické totality svaz obnoven. „Byl jsem u veškerých jednání nejdříve jako člen historické sekce a později jako člen předsednictva,“ vzpomínal současný předseda Svazu letců.

Slavnostního shromáždění se vedle představitelů Svazu letců ČR zúčastnil také velitel vzdušných sil AČR brigádní generál Libor Štefánek. Ve svém projevu hovořil o současné nelehké situaci vzdušných sil. „Jak víte, dochází



zí k složité reorganizaci, slučování apod., ale věřím, že situaci zvládneme,“ řekl a vyjádřil přání, aby se do organizace zapojilo více mladých letců. „Je to náš domácí úkol,“ řekl velitel vzdušných sil.

Na shromáždění přijali pozvání také velitelé leteckých základů vzdušných sil, správy letiště Pardubice, bývalí velitelé československého vojenského letectva a vzdušných sil české armády či jejich zástupci. Do Brna se sjeli delegáti z osmnácti poboček Svazu letců ČR. V rámci konference zazněly prezentace na téma Vojenské letectvo a Display team či Vojenské letectvo a kosmonautika. Účastníci slavnostního shromáždění si připomněli úspěchy čs. letců za první republiky, ve válečném období a také poválečný vývoj až do současnosti.

Předseda svazu vzhledem k tomu, že se konference konala v Brně, připomněl, že právě z jižní Moravy pocházela řada letců, kteří bojovali za druhé světové války v britském královském letectvu RAF a v 1. čs. stíhacím leteckém pluku v SSSR. Konkrétně zmínil Františka Peřinu, legendárního pilota druhé světové války přezdívaného Generál nebe. Český válečný hrdina pocházel z jihomoravské obce Morkůvky (okr. Břeclav) a proslavil se v bojích proti nacistické Luftwaffe.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Nový děkan Fakulty vojenského zdravotnictví převzal jmenovací dekret

V rámci jednání výjezdního kolegia rektora Univerzity obrany v Hradci Králové se dopoledne 21. října 2013 konalo slavnostní rozloučení s bývalým děkanem Fakulty vojenského zdravotnictví UO plukovníkem profesorem Romanem Chlíbačkem.

Rektor-velitel UO poděkoval plukovníku Chlíbačkovi za jeho čtyřleté působení ve funkci děkana FVZ a poté představil nového děkana fakulty plukovníka docenta Jiřího Párala, který se úřadu ujal 15. října 2013.

Slavnostního shromáždění se zúčastnili hlavní funkcionáři Univerzity obrany a samotné fakulty – její proděkan, ředitel Centra pokročilých studií, ředitel Ústavu molekulár-

ní patologie a vedoucí kateder FVZ. V rámci zasedání předal rektor-velitel UO brigádní generál profesor Bohuslav Příkryl Medaili UO podplukovníci docentce Zuzaně Kročové za dlouhodobé dosahování vynikajících pracovních výsledků.

Nový děkan FVZ převzal jmenovací dekret a potvrdil, že jedním z jeho prvních kroků ve funkci bude přijetí smlouvy nově zvoleného akademického senátu fakulty a s tím související vytvoření plánu spolupráce vedení FVZ s akademickým senátem a jeho prostřednictvím pak s celou akademickou obcí. Nový děkan ocenil předchozí vedení fakulty, které si dle jeho názoru udrželo tradičně vysokou laťku výuky vojenských lékařů a farmaceutů, za což si zaslouží poděkování.

Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Zvolení děkanem považují za vrchol své medicínské a vojenské kariéry

V krátkém rozhovoru pro Listy UO prozradil nový děkan Fakulty vojenského zdravotnictví, co pro něj znamená jmenování do úřadu děkana a jaké budou jeho první kroky ve funkci.

Co pro vás zvolení do této funkce znamená?

Zvolení děkanem FVZ považují za dosavadní vrchol své medicínské a vojenské kariéry. Je pro mě ctí, že se v několika následujících letech budu moci ve vrcholné funkci podílet na formování vojenského vysokoškolského vzdělávání a přípravě vojenských zdravotnických profesionálů.

Jaké budou vaše první kroky ve funkci – aktuální plány do konce tohoto roku?

Jedním z prvních kroků ve funkci děkana bude, shodou okolností, přijetí smlouvy nově zvoleného akademického senátu a s tím související vytvoření plánu spolupráce vedení FVZ s akademickým senátem a jeho prostřednictvím pak s celou akademickou obcí.

Za důležité považují setkání s nově zvolenou studentskou komorou akademického senátu a Unii studentů a přátel FVZ s cílem identifikovat současné problémy studentů a společně hledat možnosti jejich řešení. Jedním z témat, které jistě bude nutné se studenty diskutovat, je oblast kvality vojensko-odborné výuky a její hodnocení formou evaluačních dotazníků. Z dalších plánovaných kroků mohou zmínit analýzu dosavadní personální politiky FVZ, aktualizace plánů personálního

rozvoje a s tím související realizaci generační obměny akademických pracovníků.

Jakým směrem chcete orientovat fakultu? Jiným způsobem než váš předchůdce nebo na něj navážete?

Předchozí vedení fakulty udrželo tradičně vysokou laťku výuky vojenských lékařů a farmaceutů, za což si zaslouží poděkování. Vzhledem k mému dosavadnímu zaměření vojenského chirurga bych ale chtěl klást větší důraz na praktické stránky výuky tak, aby studenti naší školy odcházeli do praxe vybaveni nejen teoretickými, ale i užitečnými praktickými zkušenostmi a dovednostmi. Za důležité rovněž považují užší spolupráci s vedením zdravotnické služby AČR. Můj názor je ten, že škola a armáda nezodpovídají pouze za pregraduální vzdělání vojenských zdravotníků, ale musí se také podílet na hledání odpovídajících pracovních pozic našich absolventů ve strukturách vojenského zdravotnictví a obecně ve strukturách AČR.

Ptala se: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

Foto: Lenka Hrdličková



plk. Jiří Páral (10. 2. 1968 Svitavy)



Jiří Páral se narodil 10. února 1968 ve Svitavách, kde také absolvoval gymnaziální studium. Vysokoškolské studium absolvoval na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity v Brně.

Po ukončení studií krátce působil na ortopedickém oddělení nemocnice v Lito-myšli. Roční prezenční vojenskou službu vykonával na posádkové ošetrovně VÚ v Pohořelicích. Od roku 1993 pracoval jako sekundární a později odborný lékař chirurgické kliniky Fakultní nemocnice v Hradci Králové. Od roku 1995 se podílel na pregraduální výuce chirurgie na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové, od roku 2002 na pregraduální a postgraduální výuce vojenské chirurgie na Fakultě vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové.

V roce 2001 se stal odborným asistentem Katedry válečné chirurgie Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové, později působil na pozici vedoucího skupiny všeobecné chirurgie a následně vedoucího katedry. V roce 2008 ukončil postgraduální studium v oboru vojenská chirurgie a obdržel titul Ph.D. V roce 2012 úspěšně obhájil habilitační práci a obdržel titul docent pro obor vojenská chirurgie.

V roce 2002 působil jako vedoucí starší lékař specialista 11. polní nemocnice AČR, mise ISAF v Kábulu v Afghánistánu, v roce 2004 jako starší chirurg-konzultant v britské polní nemocnici základny Shaibah v Iráku a v roce 2011 jako starší chirurg-konzultant ve francouzské polní nemocnici na základně KAIA v Kábulu v Afghánistánu. Vzhledem k působení ve vojenských misích má velké zkušenosti v oblasti orgánové traumatologie, akutní a urgentní medicíny. Je autorem dvou a spoluautorem tří vědeckých monografií, řady domácích a zahraničních přednášek a publikací v zahraničních a domácích recenzovaných časopisech. Plukovník Jiří Páral je hlavním odborníkem Armády České republiky pro obor chirurgie, v profesní medicínské oblasti se věnoval a věnuje převážně abdominální chirurgii, kolorektální chirurgii a chirurgii horního trávicího traktu. V roce 2013 byl zvolen děkanem Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové.

Volba děkana Fakulty ekonomiky a managementu UO

V pondělí 18. listopadu 2013 byla v rámci zasedání Akademického senátu FEM provedena volba kandidáta na děkana Fakulty ekonomiky a managementu.

K volbě byli navrženi dva kandidáti, plukovník Vladan Holcner (stávající děkan FEM) a plukovník gšt. Zbyšek Korecki (vedoucí Katedry logistiky FEM).

Oba kandidáti vystoupili 13. listopadu 2013 na veřejném zasedání Akademického senátu FEM, kde seznámili členy akademické obce fakulty se svými programy a odpověděli na položené otázky. Na zasedání Akademického senátu FEM (18. 11. 2013)



bylo přítomno 13 z celkového počtu 15 členů senátu. V provedené tajné volbě získal plukovník Holcner jedenáct hlasů a plukovník gšt. Zbyšek Korecki dva hlasy. Všechny odevzdané hlasy byly platné.

Text: pplk. Ing. Vítězslav Jaroš, Ph.D.
Foto: dr. Pavel Pazdera

Kolegium rektora jednalo v Hradci Králové

Ve dnech 21. – 22. října 2013 proběhlo výjezdní zasedání kolegia rektora na FVZ UO v Hradci Králové. Na programu jednání tohoto poradního sboru byly mj. tyto otázky: stanovení priorit v hlavních oblastech činnosti školy v roce 2014, návrh upřesnění „Dlouhodobého záměru UO“ na léta 2014 a 2015, návrh aktivit vedoucích součástí při naplňování „Marketingového plánu UO“ a stanovení priorit v oblasti výzkumu a vývoje.

V rámci projednávání úvodního bodu seznámil prorektor pro vnitřní řízení plk. gšt. Miloslav Bauer kolegium rektora s vyhodnocením naplnění priorit jednotlivých prorektorů a zástupců rektora za rok 2013 a s hlavními směry jejich činnosti v roce 2014. V této souvislosti rektor-velitel UO brig. gen. Bohuslav Příkryl uložil jednotlivým prorektorům a zástupcům rektora informovat všechny příslušníky UO o vyhodnocení priorit za rok 2013 a o zaměření hlavního úsilí jednotlivých gestorů oblastí v příštím kalendářním roce. V další části vzalo kolegium rektora na vědomí výsledný návrh upřesnění „Dlouhodobého záměru UO“ na roky 2014 a 2015, který odůvodnil rovněž plk. gšt. M. Bauer. Přednesený materiál byl po zapracování drobných připomínek předložen k projednání na zasedání Vědecké rady UO dne 23. 10. 2013 a následně i na zasedání Akademického senátu UO dne 14. 11. 2013.

Kolegium rektora se zájmem vyslechlo úvodní доклад prorektora pro marketing

a vnější vztahy prof. Rudolfa Urbana a sdělení děkanů fakult o návrhu akcí realizovaných jednotlivými součástmi školy, které doplní již schválený „Marketingový plán UO“ pro letošní akademický rok. V této souvislosti uložil rektor-velitel zpracovat „Strukturovaný plán personálního marketingu na akademický rok 2013/2014“, ve kterém by byly zahrnuty veškeré marketingové aktivity a opatření prováděné jak v součinnosti se složkami MO a AČR, tak i akce realizované samostatně na úrovni školy, jednotlivých součástí a dalších pracovišť UO.

Největší pozornost věnovalo kolegium rektora dokladu prorektora pro vědeckou a expertní činnost plk. Martina Macka. Členové kolegia byli seznámeni s návrhem 6 prioritních vědních oborů, které by měly být především rozvíjeny na UO. Plk. Macko podrobně analyzoval stav a dosaženou kvalitu vědecké a výzkumné činnosti na UO v současném období. V této souvislosti mj. zdůraznil, že smyslem určení prioritních vědních oborů je nastavení účelné orientace části zejména aplikovaného výzkumu a vytvoření podmínek pro nasměrování veřejné podpory do těch vědních oborů a oblastí, které přispívají k řešení zásadních problémů AČR v bezpečnostní oblasti. Prorektor Macko dále konstatoval, že klíčovou vnitřní podmínkou rozvoje vědních oborů je existence širší základny vědeckých nebo akademických pracovníků, kteří jsou schopni tyto obory rozvíjet.

V rámci projednávání operativních záležitostí informoval zástupce UO v předsednictvu Rady vysokých škol prof. Pavel Konečný kolegium rektora o obsahu a závěrech 13. zasedání tohoto řídicího orgánu reprezentace vysokých škol ze dne 17. 10. 2013.

Text: dr. Miloš Dyčka, CSc.
tajemník kolegia rektora

Zasedání Akademického senátu UO

Na Klubu Univerzity obrany v Brně zasedal 14. listopadu 2013 Akademický senát Univerzity obrany. Zasedání se zúčastnil také prorektor UO pro vnitřní řízení plk. gšt. Miloslav Bauer.

Jednání zahájil předseda Akademického senátu, prof. Jiří Kassa. Přivítal členy AS UO a hosty a přednesl návrh programu jednání AS UO. Poté seznámil přítomné senátory člen koordináční volební komise Mgr. Havlín se zprávou této komise o průběhu a výsledku doplňovací volby ve volebních obvodech FEM UO – studenti a FVT UO – studenti. Následně noví členové des. Miroslav Berka, svob. Jan Adam, rtm. Bc. Pavel Bartoš a rtm. Bc. Jiřina Polcrová složili slib člena Akademického senátu UO.

Na programu bylo dále projednání Dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové, inovační a další tvůrčí činnosti Univerzity obrany na období let 2011 až 2015 upraveného pro období let 2014 až 2015. Prorektor plk. Bauer ve svém vystoupení představil tento Dlouhodobý záměr jako koncepční a strategický dokument, který je významný pro celou akademickou obec UO, a stanoví, kterým směrem se má UO vyvíjet v následujícím období. Podrobně plk. Bauer objasnil jednotlivá východiska Dlouhodobého záměru UO: připravovanou reformu VŠ, novelizaci zákona o vysokých školách, výsledky analýzy SWOT.

Předseda AS UO poděkoval panu prorektorovi za jeho vystoupení a otevřel rozpravu k projednávanému bodu programu. Dlouhodobý záměr byl schválen 16 hlasy (z 21). Podle programu zasedání informoval ve svém vystoupení plk. Bauer přítomné o aktuálním dění na UO: „V rámci vyřazení infrastruktury UO Ministerstvo obrany v souladu s požadavky města Brna dospělo k závěru, že Univerzita obrany zůstane dislokována v budovách Kounicova 65, Tučkova 23, Kounicova 44. Dále budou zachována Kasárna Šumavská a Kasárna Černá pole. V Kasárnách J. Babáka se předpokládá výstavba multifunkčního bloku UO. UO opustí Kasárna Židenice a sportovní areál v Pisárkách.“ Příští zasedání AS UO se uskuteční 21. ledna 2014 v Hradci Králové. Schválené dokumenty mohou zájemci nalézt na internetových stránkách Univerzity obrany.

Text: rtm. Bc. Jiřina Polcrová
členka předsednictva AS UO



Epidemiolog Petr Pazdiora jmenován profesorem

Prezident republiky Miloš Zeman jmenoval v úterý 5. listopadu 2013 na návrh Vědecké rady Univerzity obrany docenta Petra Pazdiora profesorem pro obor hygiena, preventivní lékařství a epidemiologie. Jmenovací dekret předal epidemiologovi ministr obrany Vlastimil Picek v pátek 15. listopadu 2013.

Profesorské řízení s docentem Pazdiorem bylo zahájeno loni 26. listopadu a přednášku pronesl v Hradci Králové letos 28. ledna na téma „Koncepte vědecké práce a výuky v oboru Hygiena, preventivní lékařství a epi-

demieologie“. Vědecká rada Univerzity obrany projednala výsledky řízení ke jmenování profesorem v dubnu 2013 a bylo rozhodnuto předložit návrh k jmenování Pazdiory profesorem prostřednictvím rektora ministru obrany. Ministr v září 2013 návrh předložil prezidentu republiky a informoval o tom také předsedu vlády ČR.

„Byl jsem velice rád, že prezident republiky to zhodnotil a podepsal dekret. A měl jsem dnes možnost slavnostně tento dekret předat,“ řekl po slavnostním ceremoniálu ministr Picek. Předání dekretu na ministerstvu obrany se zúčastnili rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál Bohuslav Příkrýl, děkan Fakulty vojenského zdravotnictví UO plukovník Jiří Páral a předseda Akademického senátu FVZ podplukovník Daniel Jun. „Uvědomuji si, jak výrazně se v posledních letech zpřísnily požadavky

na budoucí profesory. Je třeba připomenout, že za titulem profesora je mnoho publikační, pedagogické a vědeckovýzkumné činnosti. Sám si ale uvědomuji, že to vše nemůže člověk absolvovat sám, potřebuje rodinné a pracovní zázemí,“ poděkoval rodině i nejbližším spolupracovníkům Petr Pazdiora v krátkém proslovu po převzetí dekretu.

Docent Petr Pazdiora je v současné době vedoucím Ústavu epidemiologie Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni. Těžiště jeho odborné práce je zaměřeno na epidemiologii nozokomiálních nákaz a gastroenteritid vyvolaných rotaviry, astroviry, kampylobakteriemi a helikobakteriemi. Rozsáhlou část své odborné práce zaměřil na specifickou profylaxi virových hepatitid A a B, seroprevalenci hepatitid C a E v populaci. Dále se věnoval studiu epidemiologie, diagnostiky, laboratornímu průkazu a specifické profylaxe klíšťové meningoencefalitidy, lymfské boreliózy a meningokokové meningitidy v ČR. Zabýval se také problematikou HIV/AIDS. Patří k mezinárodně uznávaným odborníkům v oblasti rotavirových infekcí a jejich prevence vakcínami.

Další kandidáty na profesory by mělo navrhnout ministerstvo školství. Kandidáti jsou doporučení separátně, neboť Univerzita obrany nespadá pod tento resort, ale pod ministerstvo obrany. Dosavadní seznam budoucích profesorů, které navrhuje ministerstvo školství, by se měl během několika příštích týdnů ještě o pár desítek jmen rozšířit. Tyto profesory bude zřejmě v příštím roce jmenovat ministr školství, neboť prezident Miloš Zeman se chce pravomocí vzdát. Ministerstvo školství proto nyní připravuje novelu zákona o vysokých školách, která pravomoc jmenování profesorů předá do rukou ministra.

**Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá,
Olga Haladová
Foto: army.cz**

Je nutné nezapomínat na vzdalující se minulost

V úterý 19. listopadu 2013 se v Domě armády Praha uskutečnila konference u příležitosti 70. výročí bojové účasti 1. čs. samostatné brigády v SSSR v bitvě o Kyjev, kterou zahájili náměstkyně ministra obrany pro personalistiku Lenka Ptáčková Melicharová a náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Petr Pavel. Konference se též účastnili studenti Univerzity obrany.

Organizátory konference byly Společnost Ludvíka Svobody, Vojenský historický ústav Praha, Národní archiv a Sdružení zahraničních vojáků při Českém svazu bojovníků za

svobodu. Čestné místo na konferenci patřilo dceři armádního generála Ludvíka Svobody profesorce Zoe Klusákové Svobodové.

Náměstkyně ministra obrany Lenka Ptáčková Melicharová v úvodním projevu mluvila o tom, že některé historické události v toku času nabývají symbolické či dokonce heroické podoby. „Ani dnes proto nezapomínáme, že Češi a Slováci stáli od samého počátku druhé světové války v předních řadách protihitlerov-



ské koalice,“ uvedla. Náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Petr Pavel zdůraznil význam odkazu československých vojáků, kteří bojovali na hlavním směru tehdejších bojů na východní frontě, pro dnešní armádu.

S hlavními příspěvky na konferenci vystoupili rovněž historici. Plukovník ve výslužbě Karel Richter, který je předsedou klubu Literatury faktu, hovořil o vzniku 1. československé samostatné brigády v SSSR a o její účasti v bojích o ukrajinský Kyjev. Plukovník ve výslužbě Jozef Bystrický z Vojenského historického ústavu v Bratislavě se ve svém příspěvku zamýšlel nad účastí Slováků v 1. československé samostatné brigádě. Mezi účastníky konference byli také studenti Univerzity obrany, pro které byly nové poznatky o nasazení československých bojových jednotek na východní frontě a zjištění historiků přínosné.

**Text: Miroslav Šindelář, dr. Pavel Pazdera
Foto: dr. Pavel Pazdera**

French Student at the University of Defence: “I like Brno!”

Let me introduce the foreign cadet lieutenant Loïc Aubry, who is currently attending internship at the University of Defence. He came from Land Forces Academy in France (École Spéciale Militaire de Saint-Cyr), where he is in the second year of his studies. Next year he is going to graduate. He is gaining experience at the Department of Air Defence Systems for a period of two months (till the end of November).

How did you find out about the University of Defence (UoD)?

I visited the UoD website and later on my future tutor at the UoD Captain KRIVANEK sent me information about this school.

Why did you decide to take part in the internship in the Czech Republic? Or, did the choice of the country depend on you? Who influenced your choice to study at this department?

For me, the choice of the country depended especially on my study grades. We choose places abroad according to our grades. Hence, I chose the Czech Republic especially for good feelings and experience of French cadets, who visited the UoD earlier.

For how long will you be studying here and what knowledge do you expect to acquire?

I am studying here until the end of November. I want to improve mainly English and to increase my skills by doing research in the field of Robotic systems.

Are subjects within UoD difficult for you? Which subject is the most interesting for you?

I don't attend internship lessons at the UoD. I am here just to write my scientific report.

Do you find studying in a foreign language easy? Have you already improved your English skills – reading, speaking and writing?

Because I spend the entire day in a laboratory on my own and my only friend there is my computer, I would not say I have improved my English BUT I can speak English when doing sports or having meals with professors from the department and it is quite good.

Are you studying Czech language? If yes, is it difficult for you? Which words have you already learned?

A little when I have free time because most of my time I work on my report and then, when I finish, I relax by doing sports



or visiting friends or BRNO. I have learned words like “hello”, “bye”, “enjoy your meal”, I do not speak Czech, do you speak English or French”, “thank you”, “have a good weekend”, numbers, “beer”, “wine”, “bill”, etc...

What is the difference between studies in the CR and in France? Is the education system similar?

I cannot answer the question as expected. In my case, I would say yes and no. Yes, because students have to attend some classes, they have to do sports, duty days, and parades. But no, considering the fact that a student at the UoD has to spend 5 years to become a lieutenant. In France it is different because we join our school by taking a competitive exam and then we follow only 2 years of academic studies. The rest we have military studies and like now for example an international semester when we have to write a report.

Do you see any difference in the official military activities?

Not yet, I have noticed that both of us have duty days, ceremonies.

What is the difference between French and Czech uniforms?

There are many differences! I am not going to make an enumeration of the differences between our uniform and your uniform. It would be too long. Just look at the picture and compare them. But I see a difference between the ways how to salute.

What were your impressions during the first days in the CR? Did you have a culture shock or a feeling that our nations are similar?

Being rich!! For us life standard in the CR is very cheap! So it is quite good. But now, it

will be the last month I will be in BRNO and I have got accustomed!

What about Czech students? Do they help you? Do you find them more curious or more importunate? Do they keep their distance? Have you found any friends here yet?

I have almost never had a contact with them! We are not on the same floor! I do not attend classes with them. Some students have seen me and they were very kind. Here I have no student friends but I have friends in town who I encountered at parties.

How would you describe Czech mentality and, on the other hand, how would you describe the typical French character?

It is a tricky question. Especially it depends on people. I will try to answer as best I can. Czech people look serious at work, then when the work is finished, they like to live well by drinking your famous beer.

Will you come to the Czech Republic – to the UoD – in the future again or this internship was satisfactory and you will prefer to avoid the country situated in the heart of Europe?

I would like to. It would be a pleasure! I like this town Brno and some people over here.

What is your further future military carrier?

I would like to join the engineer corp. If I have the possibility maybe I will choose the civil safety with the speciality of rescue and cleanup. If not I will be a combat engineer.

Ptal se, foto: mjr. Ing. Miroslav Šebela, Ph.D., Jazykové korektury: Mgr. Jana Rozsypálková

ANGLIČTINA PRO LISTY UO

The Environment and You

Is there nothing an individual can do to help?

• Read the following questions, add up a score and see **HOW ECO-FRIENDLY YOU ARE:**



1. When you have finished your soft drink in a plastic bottle, do you

- a) put it in the yellow recycle bin? 4
- b) try to use it at home? 3
- c) put it with the other domestic waste in the bin? 2
- d) leave in the street? 1

2. When choosing a new car, do you mainly consider

- a) the petrol consumption? 4
- b) the safety? 3
- c) the size? 2
- d) the colour? 1

3. Does your family mostly go to work

- a) by bicycle? 3
- b) on foot? 3
- c) by public transport? 2
- d) by car or motorbike? 1

4. When your flat or house is too hot in winter, do you

- a) turn down the boiler, thermostat or the radiators? 4
- b) take off some clothes 3
- c) open the windows? 2
- d) open the door and the windows? 1

5. Do you

- a) mostly have a shower? 4
- b) mostly have a bath? 3
- c) always have a bath? 2
- d) replace the water several times while you are in the bath? 1

SCORE:

19 – 16: Excellent. Your impact on the environment is low.

15 – 12: Good, but look for ways to reduce your effect on the environment.

11 – 8: You are endangering the life of the planet.

7 – 5: You should be living on another planet.

• Now read the article about **UPCYCLING** and do following exercises: **WASTE NOT, WANT NOT**

These days most people are used to the idea of recycling. Many countries have schemes where waste, such as glass and paper, are collected. These materials are then reused, often to make similar items, such as bottles or boxes. In other countries, reusable waste is collected by individuals who get paid by the weight of the items they collect. Recycling is good as it reduces how much rubbish has to be burned or buried. But, on the downside, a lot of energy and other resources are needed to collect, sort and then process the items being recycled.

What else can we do with our waste? Well, reusing objects is something that many people around the world, particularly in developing countries, have done for a long time. Broken items get mended or, if they are impossible to mend, get used for parts. Even more interestingly, items which are thrown away are changed into something different which also has a new use. For example, old tyre treads are made into footwear, and plastic bags are woven into bags or baskets.

This idea of reusing or 'upcycling' unwanted or old objects by making them into something different that has a new life is fast becoming popular in richer countries too. In these countries, wealth has created a 'consumer culture' where the buying and owning of goods has become important. This has led to 'throw-away' societies where products are literally thrown away, to become rubbish, the moment they stop working or are no longer desirable.

So, how is upcycling different to recycling? Simply put, upcycling is about using as little energy as possible and keeping the amount of waste produced to a minimum. It is about using something that has lost its use or appeal as the item it is and making it into something else which is often more attractive. Another difference is that with recycling, new products have the same or a lesser value than the original, but that upcycling creates new handcrafted products, such as clothing, jewellery or household objects. These are often of better quality than the original item.

Fundamentally, the basic aims of upcycling are to reduce the number of new items created, save energy and reduce the demand for raw materials such as trees for paper, oil for plastic and so on. It is also about adding value and making an item last longer before being thrown away. It is to do with being creative and seeing how something we think is rubbish can be made useful again. Isn't it time we looked at our rubbish differently?

Task 1: Which paragraph in the text (1–5) talks about each of the following?

- 1. Differences between two ways of reusing waste paragraph _____
- 2. An old idea becomes a new trend paragraph _____
- 3. Summing up the uses of rubbish paragraph _____
- 4. The two sides of recycling paragraph _____
- 5. Other ways to deal with waste paragraph _____

Task 2: Match the meanings below to the following words from the text.

attractive consumer creative desirable individual minimum value

- 1. pretty or pleasant to look _____
- 2. how much money something is worth _____
- 3. the smaller number of amount possible _____
- 4. one person or thing, rather than a group _____
- 5. someone who buys things or uses a service _____
- 6. good or useful, so that people want to have it _____
- 7. having lots of imagination and new ideas about something _____



Task 3: Complete the gaps in the questions with one word from TASK 2 above. Sometimes more than one option is possible. Then think about answers.

- 1. Do you live in a _____ society where people buy lots of things they don't need?
- 2. How can an _____ keep the amount of waste they produce to a _____?
- 3. Do like the idea of adding _____ to an unwanted object by making it into something more appealing?
- 4. Why do you think upcycled products are becoming more _____ in richer countries?
- 5. Are you a very _____ person? Do you often have lots of new ideas?
- 6. Can you think of an item of rubbish that you could upcycle into an _____ new object, such as a piece of jewellery?

Task 4: Sometimes a word refers back to something earlier in the text. What do the following underlined words refer to in the text?

- 1. These materials are then reused, often to make similar items, such as bottles or boxes. _____
- 2. In other countries, reusable waste is collected by individuals who get paid by the weight of the items they collect. _____
- 3. In these countries, wealth has created a consumer culture ... _____
- 4. It is about using something that has lost its use or appeal ... _____
- 5. ... new products have the same or a lesser value than the original, but ... _____

SOLUTION:

Task 1: 1. paragraph 4, 2. paragraph 3, 3. paragraph 5, 4. paragraph 1, 5. paragraph 2

Task 2: 1. attractive, 2. value, 3. minimum, 4. individual, 5. consumer, 6. desirable, 7. creative

Task 3: 1. consumer, 2. individual, minimum, 3. value, 4. desirable, 5. creative, 6. attractive

Task 4: 1. these materials: waste materials such as glass and paper. 2. they: the individuals who collect rubbish, 3. these: the richer countries, 4. it: up-cycling, 5. original: the original product, ie the first product bought

Velký zájem o Univerzitu obrany na veletrhu Gaudeamus

Jubilejní dvacátý ročník Evropského veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání Gaudeamus 2013 byl letos na brněnském výstavišti zahájen v úterý 5. listopadu 2013.

Již tradičně se jej účastnila také Univerzita obrany, která představila středoškolákům svou nabídku studia.

Na veletrhu bylo letos zastoupeno 186 samostatných vystavovatelů, 245 fakult a přes 3 500 studijních oborů, které lze studovat v České republice nebo na zahraničních školách. Pavilon G1, v němž vystavovala také naše škola, byl po všechny čtyři veletržní dny doslova přeplněn studenty středních škol, učilišť a vyšších odborných škol.

Veletrh oficiálně zahájil rektor VUT profesor Karel Rais. „Přeji studentům, ať zde naleznou toho správného partnera, tu správnou partnerku pro svůj studijní program,“ řekl ve svém krátkém projevu. Slavnostního ceremoniálu na úvod veletrhu se zúčastnil prorektor Univerzity obrany pro marketing a vnější vztahy profesor Rudolf Urban, děkan Fakulty ekonomiky a managementu plukovník Vladan Holcner a děkan Fakulty vojenských technologií plukovník Libor Dražan. Zástupci managementu UO si následně prohlédli expozici Univerzity obrany a sledovali i vystoupení studentů.

Pracovníci děkanátů, učitelé a studenti jednotlivých fakult školy zde poskytovali informace o studiu. Hlavním cílem rozsáhlé prezentační akce bylo poskytnout budoucím absolventům středních škol co nejvíce informací o možnostech vysokoškolské přípravy na Univerzitě obrany a představit některé aktivity univerzity. Kromě tištěných materiálů o škole a studiu na fakultách prezentovala Univerzita obrany aktuální podmínky přijímacího řízení pro akademický rok 2014/2015 na svých internetových stránkách přímo na výstavišti. Příslušníci Rekrutačního střediska Morava zájemcům o studium a profesionální službu v AČR přiblížili administrativní proces nutný k



povolání uchazeče do služebního poměru vojáka z povolání. V průběhu veletrhu probíhaly také přednášky jednotlivých škol.

„Mám zájem o studium medicíny či farmacie a zjistila jsem, že i Univerzita obrany na Fakultě vojenského zdravotnictví tyto programy nabízí,“ svěřila se Kateřina Ševčíková, která se o možnostech vzdělání na UO informovala již před veletrhem Gaudeamus. Prustudovala si webové stránky univerzity a na veletrhu zjistila další podrobnosti. David Jelínek by rád studoval v moravské metropoli, ale konkrétní představu ještě nemá. U informačního stánku Univerzity obrany se zajímal o Fakultu vojenských technologií. „Ještě nejsem rozhodnutý, kde budu studovat, ale zaujala mě nabídka Univerzity obrany, kromě technických odvětví mě baví jazyky a líbí se mi tudíž také nabídka Centra jazykových studií,“ řekl Jelínek.

Zpestřením veletržního programu byly ukázky studentů Univerzity obrany, a sice boje zblízka MUSADO MCS a taktického výcviku skupiny COMMANDOS. Zájem návštěvníků

vzbudilo také bojové kolové obrněné vozidlo PANDUR II 8x8, a lehké kolové obrněné vozidlo IVECO 50B5, které byly vystaveny před pavilonem G1. V rámci doprovodného programu „Věda pro život“ Univerzita obrany předváděla Vojenský 3D vizualizační systém a simulátor letu, návštěvníci si mohli vyzkoušet řízení bojového letounu a vedení střelby na různé pozemní a vzdušné cíle. Dále měli zájemci možnost zhlédnout ukázky moderních ručních zbraní AČR, zapojit se do skládání balancujícího robota, nebo si vyzkoušet taktický simulátor VBS2. Univerzita obrany pro středoškoláky realizovala také soutěž o zajímavé ceny – mohli navštívit 22. základnu letectva v Náměstí nad Oslavou, absolvovat sportovně lezecké dopoledne na lezecké stěně v prostoru tělocvičny Staňkova a dvoudenní výcvik s taktickou skupinou Commandos na Brněnské přehradě. O všechny nabízené aktivity projeví návštěvníci veletrhu velký zájem.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá

ANKETA

Proč jste navštívili stánek Univerzity obrany na veletrhu Gaudeamus?

Nikol Nováková,
havlíckobrodské gymnázium

Ráda bych studovala modul Vojenská geografie a meteorologie. Slyšela jsem, že se na tento modul hlásí spíš dívky, tak bych to chtěla taky zkusit. O jiném modulu jsem zatím neuvažovala. Trochu se ale bojím přijímaček z matematiky. Tu samozřejmě na gymplu máme, ale víte, jak? Tělocviku se nebojím, i když jsou požadavky na přijímačkách pro holky i kluky stejné.

Lucie Štrajtová a Kateřina Ševčíková,
obě jazyková škola Miroslav

Zvažujeme studium na Fakultě ekonomiky a managementu a Fakultě vojenského zdravotnictví. Informace o přijímačkách máme a uvidíme. Jinak jsme moc rády, že jsme vyhrály jednu z vašich cen. Vybraly jsme si sportovně lezecké dopoledne, protože máme lezení rády. Chodíme na stěnu ve volném čase, tak se velmi těšíme.

Ondřej Ulrich,
vojenská střední škola Moravská Třebová

Láká mě Fakulta vojenských technologií, ještě nevím přesně, který modul bych rád studoval. Rád bych si udělal zkoušku STANAG z angličtiny, abych měl co nejvíce bodů na přijímačkách. S tělocvikem problém nemám, ty limity se mi zdají docela nízké. Matematika snad taky půjde.

Ptala se: rtm. Bc. Jiřina Polcrová

Útok na Izrael se může odehrát každou minutou

10th Annual International Consequence Management Seminar

Neděle je v Izraeli prvním pracovním dnem nového týdne. A právě neděle 6. října 2013 byla úvodním dnem týdenní konference **International Crisis Management Seminar**, která se uskutečnila v Tel Avivu ve státě Izrael.

Cílem této konference bylo seznámit zahraniční a izraelské účastníky s organizací a řízením krizového managementu pro zvládnání situací při hromadném nebezpečí, jako je napadení státu nebo živelní pohromy, se zaměřením na připravenost, organizaci, obranu a záchranu životů civilního obyvatelstva. Detailně byly diskutovány specifické problémy Izraele, příklady byly čerpány z historie, od II. světové války počínaje, přes „911“ útok v USA, hurikán Cathrina, zemětřesení v Chile a na Haiti až po válečné konflikty na území Blízkého Východu. Účastníci konference, kterých bylo několik desítek, pocházeli z různých kontinentů. Kromě domácích tu byla například delegace z Jordánska, Tanzánie, Německa, USA, Panamy či Chile.

Významným předělem pro Izrael se v oblasti připravenosti civilního obyvatelstva stal rok 2006. V tomto roce došlo k tzv. druhé válce s Libanonem, kdy byla severní část Izraele napadena soustředěnou raketovou palbou z území Libanonu. Organizace rychlého varování a ochrany civilního obyvatelstva státu Izrael se tehdy ukázala jako nedostatečná, nefunkční, předpokládané modely selhaly. Byl to jeden ze zásadních důvodů k přestavbě celého systému krizového managementu. Byla vytvořena nová organizační jednotka obrany civilních obyvatel na území státu – Home Front Command (HFC) – dnes jedna ze základních složek obrany obyvatelstva, zodpovídající za řízení činnosti v případě napadení. Důležitost této ochrany byla dále podtržena v uplynulém roce, kdy bylo zřízeno ministerstvo pro tuto ochranu – Home Front Defense Ministry.

Situace Izraele je velmi specifická. Útok na domácí půdě se může odehrát každou minutou, jak ve dne, tak v noci. Díky moderní technice, poloze a velikosti Izraele, prakticky kdekoli na jeho území. Ani Jeruzalém není výjimkou. Nad sebevražednými pumovými atentáty či většími vojenskými akcemi jednoznačně v poslední době převažují raketové útoky. Jsou vedeny převážně z pásma Gazy.



Situace v Sýrii je poněkud odlišná, obavy jsou před chemickými či biologickými zbraněmi. Z toho důvodu HFC před časem vybavilo rodiny protichemickými ochrannými prostředky.

Raketové útoky jsou realizovány širokým spektrem raket typu M 202, M 302, Shahab 3, Sajil a DR 3 s různou délkou doletu. Proto existuje po celé zemi systém ochrany schopný fungovat nejen v ideálních podmínkách, ale i po napadení a vyřazení z chodu byť jen části infrastruktury státu (nefunkční elektrická síť, přerušení dodávek plynu, poničená železniční doprava, silniční síť). Systém ochrany pak musí pokrýt veškeré skupiny obyvatelstva – od kojenců přes hendikepované imobilní osoby, osoby limitované vysokým věkem, vážně nemocné, ale i migranty s jazykovou bariérou. Současný počet obyvatel Izraele je vyčíslen na necelých devět milionů. Přes milion lidí spadá do skupiny migrantů, převážně z bývalého Sovětského svazu, často vyššího věku, nemluvících hebrejsky. Další obdobné číslo pak představují nemocní, staří a hendikepovaní lidé a podobně velkou skupinu zahrnuje ortodoxní populace odmítající se jakkoli do obrany země zapojit – jedná se o arabské, muslimské, ale i ortodoxně židovské obyvatelstvo, soustředěné převážně na venkově.

Z hlediska vojenského je obrana před raketovými útoky rozdělena na pasivní a aktivní složku. V současnosti se jedná o několik tisíc raketových útoků ročně a projekce do roku 2015 není nijak optimistická. HFC proto průběžně řeší logistiku, jak co nejrychleji informovat obyvatelstvo o napadení a nastartovat proces rychlé ochranné reakce na lokální úrovni, v jednotlivých komunitách. Od vyhlášení poplachu, přes urychlený přesun do krytů až po kontroly technických parametrů domů a výstavbu místností, ve kterých lze útok přežít. Časové limity mezi sirénami oznamujícími nesestřelitelnou raketu a dosažení úkrytu se pohybují mezi 30 sekundami až 3 minutami pro různé oblasti Izraele. Města v blízkosti Gazy nebo hranic s Libanonem pak jsou v oblastech nejnižších časových limitů.

Běžný život civilistů je motivován myšlenkou přežití „from young age to old age.“ Ve školkách, školách probíhají pravidelná cvičení, jednou ročně se uskutečňuje cílená kampaň, jsou realizována cvičení pro širokou veřejnost. Komplexní informace se předávají prostřednictvím internetu, informačních center, televizních kanálů. Před třemi lety bylo vytvořeno speciální televizní studio, kde armádní mluvčí průběžně informuje o vývoji situace, zaměřené hlavně na Gazu.

Velkým technickým problémem byla centralizace varovného systému. Bylo bezpodmínečně nutné zkrátit dobu mezi detekcí rakety a doručením varování ke každému jednotlivému obyvateli Izraele. Tato doba nesmí být delší než 3 až 5 sekund. Proto byl na národní úrovni vytvořen tzv. C2 systém (control and command), který je díky HFC řídicímu centru schopen vyslat informaci do národní televize, regionálních rádiových vysílání, systému sirén, mobilních telefonů stejně jako do pager systému v jednom časovém momentu.

Součástí konference, které jsme se zúčastnili, byla také návštěva zhruba čtvrtmilionového města Ashdod a jeho okolí nacházející se ve vzdálenosti 40 km od pásma Gazy. Navštívili jsme monitorovací a velitelské stanoviště na místním magistrátu, které je zodpovědné za rychlou koordinaci ochrany obyvatel při útoku, byli jsme pozváni do jednoho z pětiset institutů, který se stará o osoby vyžadující speciální péči. Viděli jsme v praxi mechanismy, které jsou předepsány pro evakuaci takového zařízení v případě útoku a obtížnost realizace takové akce.

Celou konferencí se jako červená nit prolínala myšlenka nezbytnosti obrany, snaha nepodlehnout obavám a strachu, zabránění vzniku paniky a neustálá podpora spoluobčanů, hrdosť na příslušnost k tomuto národu, na existenci státu, na obranné složky státního systému, ať už armádu, či policii, paramediky, hasiče, lékaře, domobranu.

Text a foto: doc. RNDr. Vanda Bošťíková, Ph.D. a prof. MUDr. Pavel Bošťík, Ph.D., FVZ



Bulharština víc připomíná češtinu než ruštinu

V letním semestru 2013 jsem se úspěšně ucházel o účast na zahraničním studijním pobytu v rámci programu Erasmus. Po úvodních peripetiích s výběrem vhodné instituce (původně jsem plánoval své snahy směřovat spíše na západ Evropy) nakonec volba padla na úplně opačnou světovou stranu – bulharskou Národní vojenskou univerzitu Vasila Lešského (NVU) ve městě Veliko Tarnovo, bývalém hlavním městě Bulharské carské říše.

Veliko Tarnovo má necelých 80 tisíc obyvatel a jedná se o krásné historické město. Jeho hlavní dominantou, která pochází z období Bulharské carské říše, je monumentální pevnost Carevec nacházející se na vrcholu stejnojmenného kopce. V současné době je pevnost vybavena moderním systémem reflektorů, reproduktorů a laserů, který vytváří pozoruhodnou audiovizuální show. Produkce probíhá pouze v důležité státní svátky a připomínají památné okamžiky z bulharské historie. Například osvobození od pětisetleté nadvlády Osmanské říše, které proběhlo až v roce 1878, a i generace dnešních mladých Bulharů je na něj dodnes velice hrdá. Ale nejsou to jen historické památky, co může turistům Bulharsko nabídnout. Země oplývá i přírodním bohatstvím, v blízkosti města se nachází například nádherný průsmyk Šipka, důležité obranné místo během rusko-turecké války.

Jako student modulu Logistika na FEM UO jsem si na přijímací instituci vyhlédl obdobný studijní program složený ze dvou modulů, které se na NVU vyučují – Logistika a Národní bezpečnost. Výuka probíhala pravidelně každý den od pondělí do pátku, v případě potřeby nezvykle i v sobotu. Nejzajímavějšími předměty byla bulharština a operační výzkum.

Ovládám základy ruštiny, proto jsem očekával, že mi znalost tohoto jazyka pomůže i v komunikaci s místními. K mému pře-



kvapení je ovšem bulharština mnohem více podobná češtině než zmiňovaná ruština. Matoucí je pouze v zemi používaná forma azbuky, která v Čechách vytváří asociaci s ruštinou. Zaposlouchá-li se ovšem člověk do jazyka, zjistí, že jeho mluvená verze a gramatika skutečně znějí spíše česky. Myslím, že pro Čecha nebude problém přeložit si názvy základních potravin jako např. mljako, chľab, sol atd. Některá slovíčka naopak ač zněla povědomě, měla význam naprosto odlišný. Řekne-li člověk taxikáři, že má jet napravo, bulharsky to znamená rovně.

Také nonverbální komunikace měla svá úskalí. Chce-li Čech (a drtivá většina obyvatel Evropy) beze slov vyjádřit svůj souhlas, kýve hlavou nahoru a dolů, nesouhlas vyjádří otáčením hlavy nalevo a napravo. V Bulharsku je to přesně naopak – pokývání znamená ne, otáčení ze strany na stranu ano. Ze začátku to vedlo zejména při výuce k matoucím situacím – když jsme se učitelů ptali, zdali máme nějaký domácí úkol, dostávalo se nám pokývání hlavou na znamení ano. Učitelé ovšem „kývali bulharsky“ a měli na mysli, že žádný úkol není. Naštěstí má většina Bulharů pochopení a vědí-li, že jedná s cizincem, snaží se držet „západního“ způsobu.

Bylo zajímavé sledovat rozdíly v přístupu k výuce v Bulharsku a Česku. Operační výzkum na UO je zaměřen spíše na zvládnutí jeho matematicko-teoretických aspektů, kdežto v Bulharsku se důraz klade na jeho využití v logistické praxi (civilní i vojenské). Ani jeden přístup nepovažuji za špatný a spolu mi dobře umožnily pochopit využití a funkci operačního výzkumu v podmínkách logistiky.

Po prvních dnech jsem se ve městě rychle rozkoukal, pomáhala mi v tom jak přidělená mentorka Anna Mihailova, tak bulharští kadeti – zejména Plamen Hristozov. Oba se v minulých letech zúčastnili programu Erasmus

právě na Univerzitě obrany v Brně a moc dobře věděli, jak se cítí student v cizí zemi a s čím potřebuje pomoci. Právě Plamen mi ukázal nejdůležitější místa ve městě – mezi jeho největší koníčky patřila bulharská historie.

Noční život ve městě je pestrý, nejradši jsem měl bulharské lidové krčmy, ve kterých se podává tradiční nápoj rakija. Jedná se o pálenku z ovoce (nejčastěji hroznů, švestek či meruněk) a je obdobou našich ovocných pálenek. K alkoholu Bulhaři nejraději pojídají saláty. Vždyť právě šopský salát pochází z Bulharska. Na rozdíl od Čechů Bulhaři objednají salát a nesní ho najednou, ale nechají jej na stole a celý večer z něj postupně ujírají. Objedná-li si salát pouze jedna osoba, číšník či číšnice donesou automaticky vidličku každému u stolu, neboť se očekává, že ten, kdo si objednal jídlo, dá každému ochutnat. Ke krčmě patří tradiční lidová hudba, do níž se vtiskl turecký vliv a tradiční tance, z nichž nejznámější se jmenuje choro.

Dostal jsem se i k moři, konkrétně do Varny, kde nám azyl poskytl Plamenův kamarád Darin z místní námořní akademie. Měli jsme tak možnost ochutnat místní specialitu s názvem caca. Jsou to smažené rybičky zakápnuté citronem. Možná znáte jejich obdobu, která se u nás prodává pod názvem grundle. Bulhaři je jedí buď samotné nebo s hranolkami a k nim si nedávají kečup či hořčici, ale suchou směs koření s názvem šarena sol.

Bulharsko mohu s klidným svědomím doporučit k návštěvě každému milovníku slovenské historie a přírodních památek. Na své si přijdou i milovníci moře, kteří mohou navštívit známější letoviska jako Burgas či Varna, nebo ještě lépe menší jako Sozopol či Nessebar, jejichž výhodou jsou nižší ceny a čistší pláže.

Text: rtn. Bc. Martin Kuchařík
Foto: archiv autora



Absolventka Univerzity obrany Markéta Janatová: Už od pohledu nejsem žádná třasořitka

Jedna z nejlepších absolventek Univerzity obrany Markéta Janatová hodnotí v rozhovoru své studium na UO. Zamýšlí se i nad specifickým postavením „ženy-vojandy“, a také nad předsudky o ženách v armádě.

Když jste před několika měsíci ukončila studium na Univerzitě obrany, byla jste vyhodnocena jako nejlepší absolventka specializace pozemních sil a převzala jste cenu náčelníka Generálního štábu pozemních sil Španělska, co to pro vás znamenalo?

Z tohoto ocenění jsem byla hodně překvapená a samozřejmě mě nesmírně potěšilo. Víím, že jsem po celé studium patřila mezi lepší studenty, ale nejsem si jistá, zda jsem skutečně byla úplně nejlepší. Každopádně jsem pro toto ocenění byla zřejmě vybrána na základě určitých kritérií. Vážím si jej a beru jej jako velké zadostiučinění tomu, že jsem se opravdu snažila.

Určitě si ještě vzpomenete, jak jste oslavili získání diplomů s ostatními studenty...

Naše (nebo spíše moje) oslavy však nebyly až tak bujaré, jak jsem si představovala před samotným složením státní závěrečné zkoušky. Člověk si v danou chvíli ani neuvědomí, že dosáhl nějakého titulu, a pravděpodobně by z něj měl mít radost a slavit. Padl na mě spíše poměrně tíživý pocit, že tímto končí jedna dlouhá a možná nejlepší etapa mého života. Dá se říci, že jsem z toho byla spíše smutná a na nějaké divoké večírky jsem neměla náladu.

Jak jste naznačila, na studentská léta mnozí lidé vzpomínají až do smrti jako na nejlepší etapu svého života. Jak nyní s určitým odstupem hodnotíte studium na univerzitě?

Už v průběhu studia jsem si uvědomovala, že mi jen těžko bude někdy v životě lépe, než právě v této době. Můžu ale s klidným svědomím říct, že jsem si studentská léta užila naplno a ničeho nelituji. Na škole mi bylo dobře. Samozřejmě byla spousta věcí, které mě nebavily, ale celkově bych už jen díky všem možnostem, které mi škola poskytla, rozhodně neměnila.

Během studia jste získala řadu ocenění v oblasti sportu, které pro vás bylo nejcennější?

Za nejcennější považuji ocenění pro druhého nejlepšího sportovce AČR, které jsem dostala za výsledky dosahované v roce 2012. Co se týká neúspěchů, těch byla samozřejmě celá řada, jak ve studiu, tak i v oblasti sportu. Žádný však nebyl natolik zásadní, aby mě úplně zlomil.

Co pro vás bylo na studiu na UO nejtěžší? Jeden z nejtěžších okamžiků přišel hned na

začátku, kdy jsme po dvouměsíčním základním výcviku ve Vyškově nastoupili do Brna na školu. Najednou už to nebylo o pobíhání po poli se samopalem v ruce a nacvičování taktiky, které mě tak bavilo. Jako řádní studenti jsme museli zasednout do lavic a učit se předměty jako je ekonomie, matematika, statistika, právo a další. Právě toto zjištění mnohé mé spolužáky odradilo a školu opustili. Ani pro mě to nebylo lehké, ale nemám ve zvyku věci vzdávat. A přesto, že některé předměty mi skutečně nešly a připadaly mi naprosto zbytečné, nakonec jsem zjistila, jak se dá zvládnout i to, co mě nebaví. Samozřejmě jsem se s problémy potýkala také proto, že jsem se jako dívka rozhodla pro dost neobvyklé zaměření. Ve druhém ročníku jsem si v rámci oboru, který jsem studovala, vybrala modul „Velitel průzkumných jednotek“ a byla jsem zde jediná dívka. Někteří učitelé či instruktoři na kurzech se s tím nechtěli příliš ztotožnit, ale myslím, že se mi je až na výjimky podařilo přesvědčit.

Jako žena, domníváte se, že pro vás absolvování studia na Univerzitě obrany bylo obtížnější?

Jak už jsem říkala, v některých případech to nebylo lehké. Buď mě učitelé a instruktoři chtěli schválně ulevovat, protože se domnívali, že jako dívka některé věci nemůžu zvládnout, nebo nastal druhý extrém, kdy mi mé zaměření, jak se říká, dali pořádně „sežrat“. Schválně mě pověřovali velitelskými úkoly a ptali se mě na věci, o kterých se domnívali, že nemůžu mít přehled. A samozřejmě netvrdím, že jsem v těchto „testech“ dokázala vždy obstát. Nejradši jsem měla ty učitele, kteří mě měřili stejným metrem. Brali mě jako vojáka, nijak mi proti ostatním neulevovali, ani se mě nesnažili shodit. U některých učitelů mi trvalo dlouho, než jsem je přesvědčila, že to myslím vážně a nejsem úplně neschopná.

Setkala jste se už kupř. s názorem typu – „správný voják“ je chlap, co váží metrák, a ženy nemají v armádě co dělat? Nebo s jinými předsudky?

Ano, s podobnými názory jsem se setkávala. Kdybych se rozhodla pro logistiku, finančnictví nebo například personalistiku, asi by to problém nebyl, ale doposud není příliš obvyklé, aby velitelskou funkci vykonávala žena. Nesnáším předsudky toho typu, že jako žena nejsem schopná zvládnout některé věci fyzicky. Já naštěstí už od pohledu nejsem žádná třasořitka, takže jsem se s takovými názory nesetkávala zase tak často. Jednou jsem voják a měla bych tedy bez jakýchkoli úlev zvládat to samé, co moji kolegové. Vždycky jsem se snažila plnit normy tak, abych obstála i v těch mužských. Přiznávám ale, že to nejde úplně ve všem. Uprímně si však nemyslím, že je zrovna důležité, kolik udělám shybů nebo kliků. Důležité je, že unesu svůj vlastní batoh a ujdou s ním jakoukoli vzdálenost takovým tempem, jaké bude potřeba. Udržím se i v běhu. Na



druhou stranu si uvědomuji a naprosto chápu, že má někdo problém s jinými skutečnostmi, které mě jako ženu limitují. Žena v jednotce může udělat pěkný nepořádek. Muži se na ni mohou příliš ohlížet a starat se o ni, mohou se kvůli ní pohádat. To jsou faktory, které jednotku ohrožují. Navíc na některé věci ženské tělo zkrátka není stavěné a s tím se nedá nic dělat. Nebo alespoň nic, co jsem ochotna tomu obětovat...

Co říká na vaši kariéru v armádě rodina? Pamatujete si ještě, když jste se pro studium na UO rozhodla, vymlouvala vám vaše rozhodnutí?

Na UO jsem nastoupila vlastně úplně náhodou, neboť už jsem prvním rokem studovala na jiné vysoké škole (Pedagogická fakulta UHK), a upřímně jsem neměla ani tušení, že existuje vojenská univerzita. O UO mi pověděl jeden známý. Okamžitě jsem věděla, že je to škola, kterou chci studovat, a rodina mě v tom podporovala. Určitě dodnes existují obavy z toho, že budu skákat s padákem, nebo pojedou na zahraniční misi. Rodiče si mě představují na nějakém vysokém postu v kanceláři. Oba mě ale dobře znají, a právě proto se asi bojí (usmívá se).

Studium na UO pro vás skončilo, jaké jsou vaše plány do budoucna?

Mé plány na příštích pár let jsou jasné. Už jsem nastoupila na Zpravodajské oddělení Velitelství 4. brigády rychlého nasazení, ale v nejbližší době, jelikož se mi podařilo obstát při výběrovém řízení, moje kroky asi povedou na průzkumnou četbu. Jsem toho názoru, že si člověk má projít vším pěkně od začátku. A jestli se pak dostanu výš a budu rozdávat úkoly, vždy si budu pamatovat, jaké to bylo, když jsem je musela plnit.

Ptala se: Mgr. et Mgr. Markéta Malá
Foto: autorka

Glosa: Jak mě postihl pátek třináctého

Osobně nejsem pověřčivý, a vlastně jsem se zatím nesetkal s těmi, kteří jsou. Přesto musím přiznat, že i já jsem si „užil“ svůj smolný pátek třináctého, a to pořádně.

Byl pátek a já měl namířeno na hory, ale ještě mě odpoledne čekala zkouška. Nakonec jsem ji neudělal, k jejímu splnění mi chyběl jediný bod. Vlastně bylo skvělé, že se test začal psát o hodinu později, nemusel jsem vyrazit podle plánu, a vyhnout se prázdným silnicím. Vždyt bych se během jízdy mohl cítit osaměle!

Po nějaké době cesty, kdy se počasí staralo o dobrou zábavu – sníh, déšť a zase sníh – jsem minul osudnou křižovatku a v mírně pravotočivé zatáčce se kola prostě rozhodla nedržet směr a namířila si to do protisměru. Když už to vypadalo, že bych se zase mohl stát pánem vozu, tak se předek mého dopravního

prostředku obtiskl do malého auta stojícího v protisměru.

Nemohl jsem tomu uvěřit, když se mi řidič toho auta světil se svým „štěstím“. Zmíněný vůz byl nabourán ten den již podruhé. O pár minut dříve, a to dokonce stejným typem auta, jakým jsem jel já. Jen krátce po incidentu nás



ozářilo oranžově blikající světlo posypového vozu, které se postaralo o opětovnou proměnu ledové skluzavky ve vozovku. O příjemný závěr dne se pak postaral výšlap na horskou chatu v poletujících vločkách sněhové vánice. Nebylo nic vidět, tak jsem měl čas popřemýšlet o úžasném dni, který se právě bohužel chýlil ke svému konci.

I těm z nás, kteří nejsou pověřčiví, probleskne v pátek třináctého hlavou nepokojná myšlenka: „Co když je na tom něco pravdy?“ Věřím, že žádná souvislost štěstí a smůly s datem v kalendáři nebo nějakým úkazem není, a přestože se nám život mnohdy o zábavu postará sám i bez našeho vědomého přičinění, stejně si naše štěstí většinou ovlivňujeme sami. Pokud však někdo věří ve smolné dny, pak mu přeji co nejméně černých koček na jeho cestách a všem ostatním prostě jen mnoho šťastných dní.

Text: des. Bc. Miroslav Hovorka

Anketa – Věříte, že je pátek třináctého smolný den?

Třináctý den připadl letos v prosinci na pátek. Jak praví pověra, jedná se o smolný den. Pověřčivost spojuje lidi všech národností a kultur. Jedním z největších strašidel je pro nás právě pátek třináctého. Jedná se o pověru zakořeněnou velmi hluboko v našich představách, o jejímž počátku se můžeme pouze dohadovat.

Byla původcem poslední večere Ježíše Krista, kdy bylo na Velký pátek pozváno 13 hostů a třináctým hostem byl Jidáš, nebo snad pronásledování templářů, které započalo v pátek třináctého? Ať už je důvodem cokoliv, důležité je, že lidé i v dnešní době stále věří, že se jim v pátek třináctého lepší smůla na paty. Otázkou je, zda se jedná opravdu o smolný



David Oplíštil

den nebo si v pátek třináctého lidé způsobují drobná zranění a různé nehody jen kvůli své vlastní zvýšené nervozitě. Svůj názor na tuto pověru vyjádřilo několik studentů.

David Oplíštil

V pátek třináctého si asi vždy dávám o něco větší pozor a pokud možno se vyhýbám zkouškám. Nevzpomínám si ale na případ, kdy by se mi stalo něco vážnějšího. Spíš pro mě tento den slouží jako výmluva. Když se třeba říznu, tak si řeknu, že za to vlastně nemůžu.

Jakub Hnidka

Pátek třináctého je určitě milionkrát lepší než kterýkoliv pondělek. Ale vážně, v magii skrytou v nějakém datu nevěřím, a celkem pochopitelně tedy ani nevidím „důkazy“ potvrzující jeho tragičnost – spíše to vnímám



Jakub Hnidka

jako úsměvnou absurditu, která potvrzuje, že někteří lidé jsou schopni věřit všemu. Anebo jinak, můžeme věřit v duchy za záclonami, ale většinou se po krátkém zkoumání ukáže, že máme doma pouze přeřvan.

Šárka Vavrochová

Pro mě je pátek třináctého šťastný den. Nikdy se mi v tento den nestalo nic špatného. Navíc se ráda na věci dívám z opačného konce – když pro ostatní je to špatný den, tak pro mě je dobrý.

Text a foto: Bc. Iva Smotlachová



Šárka Vavrochová

Fejeton: Černá kočka, kominík, aneb jsou Češi pověřčiví?

Šourám se takhle ulicí a snažím se rozpomenout, jestli mi už někdo někdy plivnul přímo pod nohy. A proč o takové podivné věci vůbec přemýšlím?

Slyšel jsem, že proti každé nešťastné události, která se vám přihodí, existuje jakýsi rituál, který neštěstí neutralizuje. Když vám přeběhne černá kočka přes cestu, musíte si ihned odplivnout a neštěstí prostě uteče. Možná je znechucený při tom pohledu na vás, jak se snažíte vytvořit slinu. Nedávno se mi to přihodilo. Na protější chodníku si někdo hlasitě odplivnul a vzápětí ke mně doběhl černý chuchvalec chlupů s ocasem. Z druhého chodníku na mě mžourala postarší žena s hůlkou. Kdosi mi řekl, že černá kočka, která přeběhne člověku přes cestu, nosí smůla. A to byla také pravda. Smůla, že jsem slyšel tu milou paní si odložit sliny na chodník. Tě ženě se však zřejmě ulevilo a s úsměvem na rtech pokračovala v cestě.

Štěstí, že Češi nejsou tolik pověřčiví. Představte si situaci, kdy hlavní ulice města je zaplněná pověřčivými lidmi. Zničenonc si jedna černá kočka usmyslí, že si půjde pořídít k snědku myši na druhý konec města a mašuruje tím směrem právě po hlavní ulici. Vyběhne tam a... Slyšeli jste někdy sborový zpěv? Řekneme tak 200 hlasů? To samé by následovalo

s tím rozdílem, že by pověřčiví lidé namísto zpěvu chrčeli, bublali a popotahovali nosem. Věřte mi, nechtěli byste u toho být.

Dotyk kominíka a štěstí? Dlouho jsem žádného kominíka neviděl. Jestli nosí štěstí jejich dotyk, to opravdu nevím, ale špína z kominíka se chytne určitě. A nečistota podle mě moc štěstí nepřinese, ale třeba se mylím. Uznávám, že kdysi asi štěstí do chalupy kominík přinášel. Když se kouřilo z kamen do světnice, zavolali jste si kominíčka a on komín vyčistil. A vy jste si oddechli se slovy: „To máme štěstí, že vás máme!“ Opravdu jste měli štěstí. Ostatně se o tom, jak dobré nápady mají kominíci, zpívá v odrhovačce „Pec nám spadla“.

Zkoušeli jste někdy rozbít zrcadlo? Prý střepy přináší štěstí. Já se ale domnívám, že nikoliv ze zrcadla. To můžete rovnou vsadit na sedm let smůly. Nedej bože, když pracujete v obchodě se zrcadly a nešťastnou náhodou shodíte regál s těmi nejdražšími kousky. To pak máte na dlouhou dobu vystaráno.

Nedokážu odhadnout, kolik lidí je pověřčivých a kolik není, protože je těžké pověřčivost definovat. Každý máme svá oblíbená čísla, své rituály. Síla pověr je v tom, že v ně lidé věří. A když v něco věříte, začne to pro vás existovat. Je nutno si položit otázku, v co jsme vlastně ochotni věřit, co nám to přinese a oč naopak ochudí.

Text: čet. Filip Hoška

Názor: Vánoční svátky v kruhu rodinném?

S prvním dnem kalendářního podzimu obchodní řetězce zaplní regály zbožím s vánoční tematikou.

První vlaštovky lze někdy zaznamenat dokonce i na konci léta. Čím dříve jsou nákupní centra vyzdobena ve vánočním duchu, tím více nám to vadí. Nicméně i na ty nejodolnější z nás působí reklama.

Ti šťastlivci, kteří odjíždějí slavit svátky na hory či k moři, se většinou nechají ovlivnit o poznání méně. Nemohou s sebou přece stovky, či dokonce tisíce kilometrů, vláčet několik napěchovaných zavazadel s dárky. My ostatní smrtelníci, kteří zůstáváme doma, tak odolní nejsme. Alespoň si nakupováním osladíme skutečnost, že nám nezbývá nic jiného, než trávit Vánoce tradičně doma. Ne vždy totiž vánoční svátky v kruhu rodinném znamenají klidné dny.

Vánoce trávím i já s rodiči v našem domě. Posledních pár let se k našemu nevelkému stolu přidávala vždy jedna židle. Pro babičku. Musím podotknout, že moje máma bývala z přítomnosti tchně značně nervózní. Už pár týdnů před Štědrým dnem obvolávala tátovy příbuzné s dotazem, zda by babičku nemohli pozvat oni. Zpravidla její snaha přišla vniče. A tak babička trávila Vánoce s námi.



Moje máma většinou už od 23. prosince nespala, protože během noci dokončovala vše potřebné. Jeli-kož je perfekcionista, nikdy nebyla spokojená, což ji značně trápilo. Působila nervózně, i když všechny body programu byly dovedeny k dokonalosti. Oddechla si teprve až pozdě večer, kdy jsme zůstali u stromečku jen my tři. I když podvědomě stále myslela na to, že bude hostit tchýni i na Nový rok.

Další a další vánoční svátky by probíhaly ve stejném duchu, pokud by jeden rok v prosinci máma vážně neonemocněla. Z nemocnice jsme ji přivezli až na Štědrý den. Vánoční výzdobu i menu jsem organizovala já a odmítla jsem věnovat přípravám tolik času, jak bylo v naší rodině obvyklé. K velkému překvapení všech se svět nezbořil. Nic hrozného se nestalo, nikdo nebyl nespokojený!

Od té doby prožíváme vánoční svátky mnohem klidněji. Věřím tedy tomu, že nejen Vánoce někde v exotické zemi či v Alpách, ale i ty tradiční v rodinném kruhu se dají zvládnout bez stresu a nervozity. Jen je potřeba k tomuto stavu dospět...

Text: rtm. Bc. Veronika Pastorová

Nejen o vánočních zvycích a pověrách



„Ne, ne, já nemusím, já už ho vidím!“ Toto je úryvek z velmi známé reklamy, která mimo jiné poukazuje na vánoční tradici. Tatínek slibuje svému synovi, že když se postí, uvidí zlaté prasátko. Nakonec kance skutečně potkají, v lese a živého.

Jak praví pověra, kdo se po celý Štědrý den postí, měl by spatřit zlaté prasátko. Avšak i když jsem to osobně několikrát jako klouček vydržel, a že bylo hodně náročné odolat všem těm vánočním dobrotám, nikdy jsem jej neviděl. Naštěstí ani toho živého „se zahnutými zuby nahoru“.

Zřejmě každá rodina dodržuje nějaké vánoční tradice, anebo věří na pověry, což je roztomilé i zvláštní zároveň. Přeci jen doba pokročila, lidstvo se posunulo. Hodně lidí, konkrétně i v našem českém národě, jsou nevěřící, ale přesto si Vánoce své tradice uchovávají.

Patrně všichni víte, že šupina z kapra v peněženke uložená má zajistit hojnost peněz. A jak na tom budete se zdravím? Každý se to může dozvědět. Na Štědrý den je třeba rozkrojit jablko ve dvě a pokud je jádřínek jako hvězda, můžete se radovat, nemoci se vám vyhnou. Existuje však i mnoho dalších pověr, jejichž nerespektování zapříčiní chudobu, bídné zdraví či dokonce smrt, jako třeba opuštění stolu při štedrovečerní večeři.

Tyto zvyky, tradice i pověry činí Štědrý den a vůbec celé Vánoce jakýmsi magickým okamžikem v našem prostém životě smrtelníka, a tak se na ně mnozí těšíme, i když každý z jiného důvodu. Děti se nemohou dočkat dáreků a cukroví, rodiče zase radosti, která dům zaplní, jedinci potom okamžiků ve společnosti svých nejbližších. Takže nezapomeňte věřit, vyslovte svá přání a pusťte si lodičku v ořechové skořápce, abyste zjistili, jak to další rok bude. Zkrátka užijte si svátky plné pohody, spokojenosti a radosti a načerpejte mnoho pozitivní energie do dalšího roku. Rozhodně se bude hodit.

Text: des. Bc. Miroslav Hovorka
Foto: archiv autora

Přeběhni svého děkana

Jak již byla řada z vás informována prostřednictvím internetových stránek naší školy, rozhodl se děkan Fakulty vojenských technologií plukovník Libor Dražan podpořit a motivovat vojenské, ale i civilní studenty Univerzity obrany v zájmu zvýšit fyzickou zdatnost. Výzva je pojmenovaná „Přeběhni svého děkana“.



Existuje řada aktivit, které lze pro zvýšení fyzické i psychické kondice provozovat, nicméně je to právě vytrvalostní běh, který se stal pro plk. Dražana koníčkem i životním stylem. „Dříve jsem až od svých 44 let vytrvalostní běh nepreferoval. Většina vojáků se věnuje běhu pouze do takové míry, aby splnila výroční přezkoušení z 12ti minutového běhu. Já jsem vytrvalostní běh vnímal stejným způsobem. Zlom pro mě nastal v září 2004, kdy jsem byl vyzván k účasti na amatérských běžeckých vytrvalostních závodech pořádaných v Jihomoravském kraji. Počátkem listopadu téhož roku jsem absolvoval poprvé 11ti km běh, dále následovaly desítky závodů s délkou tratě 5, 10 či 15 km, řada půlmaratonů a pětadvacítek. Zúčastnil jsem se dvakrát i Moravského ultramaratonu, kdy jsem úspěšně dokončil etapu s délkou 43 km,“ svěčuje se děkan FVZ.

Amatérské běžecké závody nejsou jen příležitostí k závodění, ale i příležitostí k seznámení se s řadou nových lidí a k poznání nových míst naší republiky apod. „Pocházím z Jižních Čech, ale v Jihomoravském kraji žiji již 23 let a rád poznávám krásy Jižní Moravy. Poněvadž se stal vytrvalostní běh součástí mého životního stylu, snažím se účastnit co nejvíce závodů pořádaných v Brně či Jihomoravském kraji. Jedná se o celou řadu běžeckých závodů a pohárů,“ říká plukovník Dražan.

Dne 17. listopadu 2013 proběhl první závod Brněnského běžeckého poháru v Jehnicích, jehož se zúčastnilo na více jak 300 závodníků. „Rozhodl jsem se v rámci této výzvy nejen vyhodnotit výsledky běžeckých závodů, kterých se zúčastní studenti Univerzity obrany, ale i ocenit na konci akademického roku 2013/2014 ty nejuspěšnější běžce. V průběhu akademického roku předpokládám vytvoření webové aplikace na stránkách Fakulty vojenských technologií, která bude

informovat o aktuálních závodech a umožní vkládání výsledků pro celkové vyhodnocení výzvy. Po dohodě s ředitelem Centra tělesné výchovy a sportu plk. Petrem Hanákem bude dalším motivačním faktorem uznání splnění vybraných disciplín ve vytrvalostním běhu, které plní studenti a studentky v rámci tělesné přípravy. Budou uznány disciplíny s odpovídající délkou trati v časových limitech požadovaných podmínkami přezkoušení tělesné zdatnosti,“ vysvětluje děkan (viz tabulka).

Text: rtm. Bc. Jiřina Polcrová
Foto: archiv UO

Disciplíny:

1. ročník bakalářského studia – běh na 3 km (může být proveden přepočít dosaženého času z běhu na delší trať, např. 5 km).

2. ročník bakalářského studia – přespolní běh na 5 km v polním stejnokroji (bude započítán pouze ve výjimečných případech se souhlasem ředitele CTVS jako náhradní disciplína při zdravotních či jiných problémech).

3. ročník bakalářského studia – přespolní běh na 5 km (ženy) a 10 km (muži).

1. ročník navazujícího magisterského studia – přespolní běh na 5 km v polním stejnokroji (bude započítán pouze ve výjimečných případech se souhlasem ředitele CTVS jako náhradní disciplína při zdravotních či jiných problémech).

2. ročník navazujícího magisterského studia – přespolní běh na 5 km (ženy) a 10 km (muži).

Modernizace sportovišť Univerzity pokračuje

Po rekonstrukci podlahy v tělocvičně v kasárnách J. Babáka 2, kdy nevyhovující parketová podlaha byla nahrazena moderním umělým povrchem, je těsně před dokončením rekonstrukce bývalých antukových kurtů u zmíněné tělocvičny.

Dříve používané antukové povrchy s hygienicky nevhodným škvárovým podložím dnes již nesplňují ty nejprísnější ekologické a hygienické požadavky 21. století. Proto bylo přistoupeno ke generální rekonstrukci tří antukových kurtů, na jejichž místě vzniká po zvětšení hrací plochy na 20 x 40 m víceúčelové hřiště s hrací plochou pro malou kopanou, se dvěma kurty na odbíjenou a nohejbal, čtyři kurty na streetball a centr. kurtem na tenis. Na místě bývalého volejbalového centrálního

kurtu bude nový kurt na odbíjenou a nohejbal. Obě hřiště budou mít umělé osvětlení.

Povrch hrací plochy tvoří elastická vrstva, která se pokládá na místě speciálním finišerem o síle 10 mm, je tvořena polyuretanovým pojivem a EPDM celobarevným granulátem (pryž odolávající všem povětrnostním vlivům). Povrch je spolu s podkladními vrstvami



mi vodopropustný a prakticky bezúdržbový.

Příští rok nás čeká rekonstrukce atletického stadionu v kasárnách J. Babáka 2. Bude rekonstruována běžecká dráha a celá plocha uvnitř dráhy. Vznikne plocha pro boj zblízka, posilovací konstrukce, dvě hřiště s hrací plochou 20 x 40 m s umělou trávou s délkou vlákna 15 mm s křemičitým vsypem, které umožní cvičení jako na přírodním trávníku nebo budou určeny pro malou kopanou, případně na tenis. Univerzální přírodní travnatá plocha je přednostně určena pro trénink pádové techniky STP, případně pro další tělovýchovné aktivity. Na sportovištích bude množství lavic, pítka, tribunka pod překážkovou dráhou, rozvody el. energie a vody po areálu. V areálu bude instalována věž pro trénink šplhu na laně. Finanční prostředky na rekonstrukce sportovišť poskytlo MŠMT.

Text a foto: PaedDr. Zdeněk Veleba



Rádiový orientační běh (ROB)

Soutěžní klání radioamatérů známé jako „hon na lišku“ se původně běhalo bez mapy, jen s rádiem. Dnes se jedná o sport s pevnými pravidly, propracovaným systémem soutěží a s potřebou tvrdého tréninku. Princip spočívá ve vyhledávání vysílačů ukrytých v neznámém terénu (vysílající v pravidelných relacích znaky morseovky), které závodník nalézá pomocí zaměřovacího přijímače, buzoly, mapy (mapy pro klasický orientační běh).

Vysílače ROB, kterých je nejvíce pět, vysílají na stejné frekvenci v pětiminutovém intervalu znaky morseovy abecedy MOE, MOI, MOS, MOH, MO5, jeden vždy po dobu jedné minuty v pořadí za sebou. Závodník musí určený počet vysílačů dle věkové kategorie, tj. 2 až 5 vysílačů, najít v určeném časovém limitu a vrátit se do cíle, na který jej navádí šestý vysílač (maják). Závodník má na mapě zakreslenou jen polohu startu, majáku a cíle. „Zbytek“ závisí na jeho schopnostech zaměřovat, vyhodnocovat zaměřený signál, rozhodovat o pořadí vyhledávaných kontrol a volit nejvýhodnější postup terénem.

Soutěžní pásma jsou dvě: 3,5 MHz (též označováno jako 80 m – KV, krátké vlny) a 144 MHz (2 m – VKV, velmi krátké vlny, tj. označení dle vlnové délky signálu). Signál z „osmdesátky“ se šíří přímo, alespoň v našich „nevelehorských“ podmínkách, a jeho zaměření obvykle nečiní přílišné problémy ani začátečníkům. Naproti tomu zdánlivě na ovládnání jednodušší „dvoumetr“ má svá úskalí v členitěm terénu – slabší slyšitelnost vysílače umístěného za kopcem, „ohýbání“ signálu podél vrstevnic, odrazy od protějších nebo sousedních svahů, díky tomu v tomto pásmu více než běh a mapařské umění rozhodují technické schopnosti a závodnická zkušenost. Běhají se klasické trať v obou pásmech (délka nejdelších měří okolo 10 km), krátká trať v obou pásmech, sprint v pásmu 3,5 MHz, dlouhá trať s odhadovaným časem vítěze 2 až 2,5 hodiny, noční závod, štafety a foxoring, což je kombinace ROB a OB.

Text: mjr. Ing. Blanka Adámková, Ph.D.

Členka Katedry ekonomie Blanka Adámková vybojovala na 19. mistrovství Evropy v rádiovém orientačním běhu v polské Kudowa Zdrój pět medailí z šesti možných a stala se dvojnásobnou mistryní Evropy, jak v individuálním závodě, tak i v soutěži družstev.

Čeští reprezentanti se spolu se zbytkem starého kontinentu sjeli kousek za Náchod do lázeňského městečka Kudowa Zdrój (těsně za česko-polskou hranicí) na 19. mistrovství Evropy v rádiovém orientačním běhu. Univerzitu obrany v Brně reprezentovala mjr. Blanka Adámková působící jako odborná asistentka na Katedře ekonomie (K102) Fakulty ekonomiky a managementu, jejíž sportovní základnou je Chebský oddíl ROB. „Možnost reprezentovat ČR poprvé na úrovni mistrovství Evropy pro mě byla obrovskou ctí i vzhledem k mé sedmadvacetileté kariéře v daném sportu,“ svěřila se Adámková.

Na pořadu mistrovství, které se kona-

lo od 7. do 14. září 2013, byl foxoring, sprint a klasická trať na 3,5 a 144 MHz. Česká republika získala na tomto šampionátu neuvěřitelných 59 medailí, přičemž 19x zazněla česká hymna. Na tomto úspěchu se pěti cennými kovy podílela i Blanka Adámková, která se stala dvojnásobnou mistryní Evropy a přivezla si mimo dvou zlatých také dvě stříbrné a jednu bronzovou medaili. Celý šampionát byl velice náročný, a to jak po stránce fyzické (v průměru závodníci nastoupali na uběhnutých cca 25 km ze všech čtyř závodů asi 1600 výškových metrů), tak i po stránce technické a taktické.

Naši reprezentanti budou své postavení ve světové a evropské špičce obhajovat v příštím roce na mistrovství světa v Kazachstánu a o rok později na dvacátém mistrovství starého kontinentu v Mariánských Lázních. Blanka Adámková bude bojovat v národních kláních ve snaze opět se nominovat na MS či ME za podpory Univerzity obrany, která jí pomáhá z hlediska časových podmínek v rámci sportovní přípravy VZP, ale i možností využívání různých sportovišť a sportovních a regeneračních zařízení.

Text: Mgr. Tereza Škubalová

Foto: JUDr. Miroslav Vlach

Skvělé umístění studentů UO na přeboru AČR ve volejbalu

Vynikajících výsledků dosáhli naši studenti, kteří se zúčastnili otevřeného přeboru Armády ČR ve volejbalu smíšených družstev. Přebor se konal v Praze ve dnech 20. a 21. listopadu 2013 a družstva složená ze studentů Univerzity obrany obsadila první a třetí příčku.

Dvě umístění na stupních vítězů, dva poháry. Tak reprezentovali Univerzitu obrany její studenti. K úspěchu oběma volejbalovým družstvům pogratuloval v pondělí 25. listopadu 2013 osobně rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál Bohuslav Příkryl. Slavnostního setkání se účastnili také další členové managementu školy, včetně prorektorů a

zástupců rektora. Rektor-velitel studentům pogratuloval a předal všem děkovné listy za vzornou reprezentaci školy.

Pro studenty byl zadostiučiněním úspěch v samotné soutěži, ale jak prozradila členka vítězného týmu rotmistryně Bc. Martina Neumannová, také slavnostní poděkování na rektorátu školy. „Vždy se ráda podobných soutěží účastním, volejbal hraji už od mala. Navíc naše parta volejbalistů je skvělá, setkáváme se i o víkendech,“ tvrdí Neumannová a dodává, že se budou zcela jistě účastnit i příštích turnajů.

Text a foto: Mgr. et Mgr. Markéta Malá



Zvyšování jazykových kompetencí akademických pracovníků v angličtině

V projektu ESF s názvem Inovace magisterského studijního programu Fakulty ekonomiky a managementu připravuje oddělení anglického jazyka Odboru vysokoškolské výuky Centra jazykové přípravy Univerzity obrany kurzy pro akademické pracovníky FEM. Tyto kurzy umožní zvýšení jejich jazykových kompetencí pro výuku odborných předmětů v angličtině.

Anglický jazyk je mateřským jazykem přibližně tří set sedmdesáti miliónů obyvatel naší planety a patří mezi nejrozšířenější jazyky světa. Je řečí světové politiky, mezinárodního obchodu, finančnictví, informačních a komunikačních technologií, cestovního ruchu, hudby, filmu, a především je prostředkem komunikace v oblasti vědy, výzkumu a vzdělanosti. Akademickým a výzkumným pracovníkům, vědcům a badatelům, učitelům i studentům

slouží nejen jako prostředek k dorozumívání, ale především ke sdílení vědomostí a předávání znalostí a poznatků.

Kurzy budou probíhat po dobu dvou semestrů jednoho akademického roku v úrovních SLP 2, SLP 2+, SLP 3. Každý kurz bude mít dvě roviny. V teoretické části kurzu bude důraz položen na zvýšení akademických dovedností pro výuku odborných předmětů v angličtině, např. zopakování a upevnění složitějších gramatických struktur používaných v akademickém prostředí, slovní zásobu související se širokou škálou akademických témat, jazyk pro prezentaci informací a dat napomáhající efektivní ústní a písemné komunikaci.

Druhá část kurzu bude praktická s důrazem na prezentace a tzv. mini-lessons jednotlivých účastníků kurzů. Přednosti kurzů je kombinování prezenční a online výuky s podporou internetové platformy Moodle.

Cílem projektu je lépe porozumět odborné literatuře v angličtině, osvojit si efektivnější přístupy k porozumění anglickému odbornému textu, srozumitelně prezentovat výsledky výzkumu a zlepšit všechny jazykové dovednosti nezbytné pro práci v akademickém prostředí.

Text a foto:

PhDr. Ivana Čechová, Ph.D., Mgr. Jirí Dvořák



Akademická angličtina

Pro účely dorozumění v jakékoli běžné situaci každodenního života postačuje znalost přibližně 2 000 slov anglického lexika. Na tomto základu již lze budovat nadstavbu v podobě jazyka akademického nebo odborného. V oblasti slovní zásoby má akademická angličtina specifické postavení. Akademický jazyk má interdisciplinární charakter a zahrnuje obecnou slovní zásobu, terminologii specializací a specifickou terminologii akademické angličtiny. Určitou výhodou akademické angličtiny je její poměrně vysoká ustálenost nepodléhající náhlým změnám a přesné vyjadřování, které činí z obyčejného rozhovoru odbornou diskuzi.

Akademickou angličtinu můžeme definovat jako: „...takový druh anglického jazyka, který ke své komunikaci a práci používají vzdělanci, vědci, odborníci, badatelé a další členové akademické obce. Jedná se o kultivovaný, vytříbený a komplexní jazykový styl, ve kterém bývá kladen důraz na přesnost, objektivitu a citově nezabarvený komentář.“

Literatura: Štěpánek, L., de Haaff, J. a kol. 2011 Akademická angličtina. Brno, Grada

PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKÝM SOCIÁLNÍM FONDEM A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY.



Po trase „búd“ za burčákem

Když se řekne burčákový pochod, tak se těm zasvěcenějším ihned vybaví přibližně sedmnáctkilometrová procházka podzimními slováckými vinohrady zpestřená ochutnávkami domácích produktů místních pěstitelů.

V zájmu zachování tradice se proto i letos Závodní výbor ZO ČMOSA na Univerzitě obrany ve spolupráci s fondem kulturních a sociálních potřeb UO rozhodl nabídnout zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům příležitost příjemně strávit druhou říjnovou sobotu v krásné přírodě Jižní Moravy.

Na rozdíl od minulého roku byl o tuto akci takový zájem, že se organizátorům tak tak

podarilo uspokojit všechny zájemce. Poté, co autobus plný milovníků turistiky a burčáků dorazil do Milotic, vydali se všichni po připravené trase směrem k místním vinným sklepům – búdám. Oslovil jsem skupinku stojící u jednoho z milotických sklípků. Na otázku „Co dobrého jste již ochutnali?“ ochotně od-



pověděla Jarmila Mášová. „Okusili jsme toho už spoustu, ale zatím nám nejvíce chutnal červený burčák a domácí klobásy právě vytažené z udírny,“ usmála se.

Další kroky účastníků vedly směrem do Dubňan a odtud do Mutěnic, kde se nacházel cíl burčákového pochodu. Během celé trasy však byla řada míst, kde se dalo zastavit a posedět u něčeho dobrého. Kromě již zmíněného burčáku a klobás se nabízelo také víno, různé druhy pálenky, chleba s cibulí, tlačěnka, jitrnice nebo sladké i slané pečivo. Na své si zajisté přišli rovněž příznivci slováckého folklóru. Jasným důkazem spokojenosti s průběhem akce byly příznivé ohlasy, které při zpáteční cestě do Brna zaznívaly na adresu pořadatele. A tak nezbyvá nic jiného než se těšit na příští ročník.

Text a foto: Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.

Nový knihovnický informační systém

Rádi bychom vás informovali o změnách, které jste mohli zaznamenat od nového akademického roku. Knihovna Univerzity obrany přešla na vyšší verzi knihovnického informačního systému vyvinutého firmou KP-SYS s.r.o.

Nejdůležitější změnou pro uživatele je nová verze elektronického knihovního katalogu Portaro. Ten najdete buď na www.unob.cz – Informace o informačních zdrojích, službách, zařízeních – Knihovna – Web katalog, anebo je přístupný z vnitřní sítě na adrese <https://opac.unob.cz>. V jednotlivých půjčovnách je knihovní katalog k dispozici jako zástupce na ploše každého počítače.

Na vyhledávání publikací nebo časopisů se nemusíte v knihovním katalogu přihlašovat. Pokud však chcete nahlížet do svého knihovního účtu, popř. rezervovat či objednávat, je třeba se přihlásit (vpravo nahoře) pomocí svého příjmení a čísla, které jste dostali od nás při registraci do knihovny (**První přihlášení**). Pokud jste číslo zapomněli, je možné se informovat v kterékoliv půjčovně Knihovny Univerzity obrany. Poté je možno přihlašovací jméno a heslo změnit dle libosti, je třeba si však údaje pečlivě zapamatovat.

V knihovním katalogu můžete využít několik možností vyhledávání. Jedná se pře-



devším o **globální vyhledávání** (zadání libovolných textových informací do jednoho textového okna), dále **jednoduché vyhledávání** (obdobné jako globální vyhledávání, s tím rozdílem, že se údaje již zadávají do konkrétních polí dle typu – autor, název, rok, klíčové slovo – a **rozšířené vyhledávání** (možnost využití výběru polí při definování dotazu a logických operátorů „a zároveň“, „nebo“, „a zároveň není“ v poli „kritérií“ nebo jejich anglických ekvivalentů: AND, OR, NOT v poli „vyhledávaný výraz“).

Přehled zkratk a pojmů, se kterými se můžete v rámci katalogu setkat:

Hlavní budova – budova vědecké knihovny (VK) v kasárnách Černá Pole

Půjčovna skript (K44) – budova půjčovny skript a učebnic (S+U) v budově Kounicova 44

Půjčovna Pom (KČP) – budova půjčovny pomůcek (Pom) v kasárnách Černá Pole

Pokud zadáte do vyhledávání konkrétní pojem a zobrazí se více záznamů, můžete si následně svůj dotaz vyselektovat pomocí několika možností. Podle *druhu dokumentu*

(monografie, periodikum...), *dle konkrétního autora* (když existuje více podobných titulů od různých autorů), *podle roku vydání* (preferujete-li konkrétní rok vydání), *dle klíčových slov* v nabídce anebo selektování podle *budovy, na které jsou exempláře* – Hlavní budova, Půjčovna POM (KČP), Půjčovna skript (K44) a jiné možnosti.

Nový knihovní katalog nabízí oproti předchozímu mnohem více možností využití. Uživatel si může často půjčované či vyhledávané tituly vkládat do složky „oblíbené“, využít může rejstříky či nahlížet, které tituly jsou nejpůjčovanější nebo nejsledovanější. U některých titulů je k dispozici i naskenovaná titulní stránka, což mnozí uživatelé určitě ocení.

Doufáme, že se vám současný knihovní elektronický katalog zalíbí a budete s ním spokojeni. V případě dotazů neváhejte a oslovte kteroukoliv knihovnici z Knihovny Univerzity obrany, anebo využijte emailovou adresu (knihovna@unob.cz).

Text: Eva Poláková, Blanka Pazderová
Foto: archiv UO



Změny v oblasti fondu kulturních a sociálních potřeb

Univerzita obrany patří mezi zaměstnavatele, u kterých se povinně vytváří fond kulturních a sociálních potřeb, do kterého zaměstnavatel přiděluje určitou část z ročního objemu zúčtovaných platových prostředků a odměn za pracovní pohotovost. Bližší pravidla pro nakládání s těmito prostředky jsou pak upravena v jedné z příloh „rezortní“ kolektivní smlouvy.

Stávající „rezortní“ kolektivní smlouva je účinná od 1. ledna 2012 a za dobu své existence byla již čtyřikrát měněna a doplňována. Tyto úpravy se samozřejmě projeví i ve zmíněných pravidlech pro nakládání s prostředky fondu kulturních a sociálních potřeb Ministerstva obrany. Konkrétně se jedná o přílohu č. 3 „rezortní“ kolektivní smlouvy.

V souvislosti s přijetím 3. a 4. doplňku „rezortní“ kolektivní smlouvy dochází s účinností od 1. ledna 2014 k několika změnám z hledis-

ka poskytování některých plnění. Především se zvyšují částky příspěvků na rekreaci. Nyní bude možné zaměstnanci poskytovat z osobních účtů nebo z účtu útvary příspěvek na rekreaci až do výše 10 000,- Kč ročně a příspěvek na dětskou rekreaci až do výše 5 000,- Kč na každé dítě zaměstnance po dobu povinné školní docházky. Dále bude odstraněn tisícikorunový limit pro poskytování příspěvku na masáže, které nejsou hrazeny ze zdravotního pojištění.

Třetí změna sice nesouvisí s výše uvedenými doplňky „rezortní“ kolektivní smlouvy, ale nastane rovněž ke stejnému datu. Důvodem pro její provedení je již dřívější rozšíření okruhu činnosti, na které lze přispívat z osobních účtů zaměstnanců. Proto v souladu s Pravidly pro tvorbu ročního rozpočtu útvary fondu dílčího fondu kulturních a sociálních potřeb Univerzity obrany a jeho čerpání bude

od příštího roku možné čerpat příspěvky na nákup vstupenek na kulturní akce pouze z osobních účtů zaměstnanců, jako je tomu už u příspěvků na nákup vstupenek na tělovýchovné a sportovní akce. Z účtu útvary tak bude možno přispívat na náklady za vstupné toliko v případě, že k úhradě vstupného dojde v rámci organizované kulturní, tělovýchovné nebo sportovní akce.

Pro úplnost je třeba uvést, že změny v oblasti fondu kulturních a sociálních potřeb se dotknou také důchodců a jejich rodinných příslušníků, jejichž potřeby budou od příštího roku uspokojovány namísto z dílčích fondů Krajských vojenských velitelství z nově vytvořeného dílčího fondu Odboru pro válečné veterány Ministerstva obrany.

Text: Mgr. Miloslav Havlín, PhD.

V Brně jednali o spolupráci vojenských vysokých škol

V úterý 15. října proběhlo na Univerzitě obrany druhé plenární zasedání pracovní skupiny ustanovené sekretariátem European Security and Defence College (ESDC) k řízení mezinárodního projektu „Výměnné zahraniční pobyty mladých důstojníků, inspirované programem Erasmus“.

Jednání se zúčastnili představitelé vojenských vysokých škol z Bulharska, Česka, Litvy, Maďarska, Polska, Rakouska, Rumunska a Slovenska. Zasedání řídil předseda této pracovní skupiny brigádní generál v záloze Rudolf Urban, prorektor pro marketing a vnější vztahy Univerzity obrany v Brně.

Pracovní skupina pod zkratkou LoD 7 byla ustanovena v roce 2009 sekretariátem ESDC, představující virtuální školu, respektive síť prestižních evropských vzdělávacích a výzkumných institucí, která poskytuje výběrové vzdělání zejména představitelům vyššího managementu resortů obrany a zahraničních věcí. Členem LoD 7 se od počátku stala i Česká republika.

Právě v době českého předsednictví EU v roce 2009 navrhlo Ministerstvo obrany ČR (inspirované francouzskou iniciativou) vy-

tvořit po vzoru programu Erasmus obdobný projekt pro vojenské vysoké školy, který by umožňoval výměnné pobyty jejich studentů. Pobyty by pak nebyly vázány striktními pravidly programu Erasmus, především co se týká délky pobytu a jeho povinného zaměření na akreditovanou část studia. Nosnou myšlenkou byla tehdy orientace na kratší výměnné pobyty zejména v oblasti výcviku. Postupně se pro tento projekt vžil název Military Erasmus.

Později se ale ukázalo, že v době ekonomické krize je ochota podpořit tento projekt pouze verbálně a nikoli finančně a že jediné prostředky, které vojenské školy na zahraniční pobyty svých studentů mohou získat, jsou z programu Erasmus a tedy za plnění standardních podmínek tohoto programu.

Přesto však Erasmus mezi vojenskými školami tak docela standardní není. Jeho specifikum spočívá v tom, že studenti-vojáci, vysílání do zahraničí, mají zcela odlišné finanční benefity než běžní civilní studenti a tedy s grantem programu Erasmus školy při jejich vysílání nevystačí a musí vynakládat další prostředky na tyto aktivity ze svého rozpočtu. Jak to tedy udělat, aby si vojenské školy mohly vyměňovat co nejvíce právě vojenských studentů při dodržení všech vojenských předpisů a minimalizaci dopadů na rozpočet škol, bylo ústředním tématem letošního setkání.

Pracovní skupina si také stanovila principy dalšího rozvoje spolupráce vojenských vysokých škol tak, aby výsledky byly hmatatelné



a kontrolovatelné. Užší skupina představitelů škol bude svolávána pravidelně jedenkrát ročně a to právě do Brna, kde bude řešit základní otázky spolupráce, tedy konkrétní formy a rozsah výměny studentů a učitelů mezi zapojenými školami, zatímco takzvaná multinárodní konference s širší účastí bude navrhovat další možné směry rozvoje, rozpracovávat je a tak dávat spolupráci vojenských vysokých škol nový rozměr. První termín uspořádání takovéto multinárodní konference byl stanoven na 23. až 27. června 2014. Místem konání bude rakouská Tereziánská vojenská akademie.

Text: pplk. Ing. Antonín Müller, CSc.

Foto: Ing. Stanislav Poráň

Úspěch absolventů FEM UO v Národní ceně absolventských prací

Dne 29. října 2013 společnost People Management Forum (PMF) spolu s Asociací institucí vzdělávání dospělých ČR (AIVD ČR) a portálem kurzů a studií Edumenu.cz počtvrté ocenili Národní cenou absolventských prací nejlepší absolventské práce z oblasti řízení a rozvoje lidských zdrojů. Slavnostní vyhlášení finalistů a vítězů proběhlo v prostorách T-Mobile Czech Republic a.s. Mezi oceněnými byli i absolventi Fakulty ekonomiky a managementu Univerzity obrany.

Do finále čtvrtého ročníku se probojovalo celkem jedenáct absolventských prací studentů ze šesti škol: Masarykovy univerzity v Brně, Univerzity Palackého v Olomouci, Vysoké školy ekonomické v Praze, Univerzity obrany v Brně, Masarykova ústavu vyšších studií ČVUT v Praze a NEWTON College.

Odborná porota vybrala v obou kategoriích celkem šest absolventských prací, které zís-

kaly ocenění. V kategorii bakalářských prací se za práci na téma „Motivace vojenských profesionálů v podmínkách vojenského útvaru“ stala vítězkou Michaela Rutarová z Univerzity obrany v Brně. Vítězka svou účast v soutěži komentovala: „Úspěch v soutěži mi přinesl pocit seberealizace, uspokojení, zvýšení sebejistoty a motivoval mne do dalšího studia. Velkým přínosem pro mne byla osobní prezentace



před hodnotící porotou.“ Na druhém místě v této kategorii se umístil opět náš absolvent Jan Škola s tématem „Hodnocení vojenských profesionálů u vojenského útvaru“. Do finále postoupila i třetí účastnice soutěže z Univerzity obrany Simona Křížková s tématem „HR marketing firmy Brose CZ spol. s r. o.“.

Odbornou porotu hodnotitelů tvořili zástupci z firemní i akademické sféry. Porota nejdříve ohodnotila všechny přihlášené práce do soutěže a posléze vybrala finalisty, kteří prezentovali své práce osobně před porotou. „Při hodnocení absolventů se porota zaměřila zejména na propojení teorie s praxí, na inovativnost zvoleného tématu a využitelnost práce pro další studium a praxi,“ řekla Zita Lara, výkonná ředitelka People Management Fora.

Jeden z hodnotitelů, Marek Střítecký z Katedry personalistiky VŠE v Praze, považuje za jeden z přínosů této aktivity v možnosti porovnání úrovně studentů i škol v celorepublikovém měřítku: „Tento projekt představuje platformu umožňující srovnání kvality práce na jednotlivých školách. Studenti mají možnost poměřit kvalitu svých závěrečných prací nikoliv v rámci svých škol či univerzit, ale na úrovni celostátní, kde mezi sebou soupeří studenti různých typů vysokých škol.“

Text a foto: doc. RNDr. Ladislav Halberštát, CSc.

Muži s červenými barety na Univerzitě obrany

Při příležitosti Dne válečných veteránů se na Univerzitě obrany uskutečnila vernisáž putovní výstavy **Muži s červenými barety**. Expozice, která mapuje historii výsadkových a speciálních jednotek, vznikla ve spolupráci Generálního štábu Armády České republiky a vojenského historika plukovníka Eduarda Stehlíka.

Výstavu tvoří dvadvačet velkoplošných panelů s texty, fotografiemi a kopiemi různých dokumentů. Na půdě Univerzity obrany byla výstava ve spolupráci s Klubem výsadkových veteránů Jana Kubiše Brno, Vojenským historickým ústavem Praha a 601. skupinou speciálních sil Prostějov doplněna trojrozměrnými exponáty.

Výstava nabízí průřez dějinami výsadkových jednotek od jejich počátků ve Velké Británii v roce 1941 až po současnost. Kromě Británie jsou zde zachyceny československé jednotky, které vznikly na území Sovětského svazu a pochopitelně jednotky poválečné – 71. výsadkový prapor a 22. výsadková brigáda. Druhá polovina výstavy je věnována těm jednotkám AČR, které do současnosti červené barety nosí – 43. výsadkový mechanizovaný prapor v Chrudimi, prostějovský 102. průzkumný prapor generála Karla Palečka a 601. skupina speciálních sil generála Moravce.

Výstavu zahájil rektor-velitel Univerzity obrany brigádní generál Bohuslav Příkryl za účasti studentů univerzity a pozvaných hostů. Přítomni na vernisáži byli jak současní výsad-



káři, tak i pamětníci. Například náčelník odboru výcviku Velitelství výcviku – Vojenské akademie Vyškov plukovník gšt. Karel Klinovský, zástupce rektora UO a bývalý velitel 6. speciální brigády plukovník gšt. Josef Trojan nebo první náčelník štábu 22. výsadkové brigády plukovník ve výslužbě Ivan Kutín, který v únoru letošního roku oslavil devadesátiny. Generál Příkryl při této příležitosti udělil plukovníkovi Ivanu Kutínovi a předsedovi brněnského klubu výsadkových veteránů štábnímu praporčíkovi ve výslužbě Jaroslavu Forštovi Medaili Univerzity obrany.

Studenti Univerzity obrany pak měli příležitost se s těmito osobnostmi setkat na následné besedě. Po zhlédnutí filmové ukázky z historie výsadkového vojska se studenti UO zajímali o poslání a roli současných výsadkových a speciálních jednotek v AČR, o výcvik těchto jednotek dříve a dnes. Hovořilo se také o hrdosti na příslušnost k české armádě a k druhu sil, resp. ke specializaci.

Text: dr. Pavel Pazdera
Foto: Mgr. Marek Žižlavský

Právníci vysokých škol jednali v Českých Budějovicích

Letošní podzimní pracovní setkání právníků veřejných vysokých škol se uskutečnilo v Českých Budějovicích. Na tamější Vysokou školu technickou a ekonomickou zavítaly ve dnech 28. až 30. října 2013 téměř tři desítky právníků, kteří působí v různých útvarech veřejných a státních vysokých škol.

Byť Univerzita obrany není veřejnou vysokou školou, zúčastňují se těchto setkání i právníci této školy, neboť právní úprava obsažená v zákoně o vysokých školách je v převážné většině případů shodná pro veřejné i státní vysoké školy. I když jsou tato setkání pořádána na ne-



formálním a dobrovolném základě, přispívají významnou měrou ke správnému fungování veřejných vysokých škol. Vytváří totiž nezbytný prostor pro odborné diskuse o právních otázkách souvisejících s vysokoškolskou problematikou a dávají příležitost pro vzájemnou výměnu zkušeností v procesu aplikace práv-

ních předpisů při zajišťování chodu té které veřejné vysoké školy.

Účastníky setkání přivítal a ve stručnosti seznámil s postavením, činností a historií Vysoké školy technické a ekonomické její rektor Marek Vochozka. Poté již následovalo pracovní jednání, během něhož byla po dva dny věnována pozornost např. použití správního řádu v řízení o právech a povinnostech studentů, problematice základních registrů, patentovému právu, způsobu stanovení výše poplatků za studium či některým otázkám studijních pobytů v rámci programu Erasmus.

Kromě odborných záležitostí pořadatelé pro účastníky připravili také procházku po historickém městském centru a komentovanou prohlídku pivovaru Budvar s ochutnávkou tamější produkce.

Text: Mgr. Miloslav Havlín, Ph.D.



Památku Dne válečných veteránů si v pondělí 11. listopadu 2013 připomněli příslušníci Univerzity obrany nástupem v kasárnách na ulici Šumavská v Brně. Tento významný den se slaví celosvětově jako Den veteránů nebo Den vzpomínek a od listopadu 2001 je připomínán i v České republice.

Den veteránů se slaví právě 11. listopadu, neboť toho dne roku 1918 byla na západní frontě oficiálně ukončena 1. světová válka. Ve vlakovém voze u severofrancouzského města Compiègne bylo podepsáno příměří mezi Spojenci a Německem. Slavnostní nástup

ke Dni válečných veteránů v kasárnách Univerzity obrany začal již v 7.15 hodin přehlídkou nastupujících jednotek. Poté s projevem k tomuto významnému dni vystoupil rektor-velitel UO brigádní generál profesor Bohuslav Příkryl.

Ve svém proslovu uvedl i některé myšlenky z rozkazu vydaného ministrem obrany České republiky 7. listopadu 2013 u příležitosti tohoto výročí. Rektor-velitel připomněl i připravovanou novelu zákona č. 170/2002 Sb. o válečných veteránech, která má zpřesnit vymezení jednotlivých kategorií válečných veteránů a bude nově upravovat některé záležitosti související s poskytováním sociální a zdravotní péče válečným veteránům.

Rektor UO ve svém projevu dále hovořil o tom, že 1. světová válka znamenala pro lidstvo „strašlivou zkušenost a svým rozsahem dosud nepoznaný traumatizující zážitek“.

Uvedl také, že je důležité si tyto události stále připomínat: „Význam Dne veteránů bychom měli spatřovat právě v uvědomění si nadčasového propojení mezi posláním ozbrojených sil demokratického státu v minulosti a úkoly, před nimiž stojí Armáda České republiky v současnosti.“

Slavnostního nástupu se zúčastnili příslušníci Univerzity obrany a přítomni byli také zástupci partnerských občanských sdružení spolupracujících s univerzitou. Všichni hosté dostali při vstupu na tribunu do klopky vlčí mák, který je symbolem Dne veteránů. Součástí nástupu bylo také představení pěti replik vojenských historických praporů ze sbírek Vojenského historického ústavu Praha, například praporu československých stíhacích perutí RAF, praporu československého pěšího praporu 11 – Východního a praporu 2. československé samostatné paradesantní brigády v SSSR z období druhé světové války.

Poté bylo vyznamenáno šest příslušníků UO stužkou za 20 let služby k medaili Za službu v ozbrojených silách ČR I. stupně a dvanáct vojáků medailí Za službu v ozbrojených silách ČR III., II. a I. stupně. Nástup byl zakončen slavnostním vojenským pochodem jednotek.

Text: Mgr. et Mgr. Markéta Malá, Dr. Pavel Pazdera

Foto: Ing. Jirí Pařízek, CSc., Dr. Pavel Pazdera



Den veteránů si připomněli i příslušníci brněnské posádky

Na mnoha místech České republiky 11. 11. vojáci slavili Den válečných veteránů, jenž od skončení 1. světové války připomíná oběti válečných konfliktů. Pietní akt se uskutečnil také v 11.00 hodin na čestném pohřebišti Ústředního hřbitova v Brně.

Pietní vzpomínku pořádalo velitelství posádky města Brna a zúčastnili se jí velitelé útvarů a zařízení posádky, druhováleční i novodobí veteráni, studenti Univerzity obrany a představitelé občanských sdružení a organizací, jako je Československá obec legionářská, Český svaz bojovníků za svobodu, Společnost Ludvíka Svobody – Brno, Klub výsadkových veteránů Jana Kubiše Brno apod.

Na pietním aktu nejen k veteránům pro-



mluvil velitel posádky Brno a zástupce rektora Univerzity obrany plukovník gšt. Josef Trojan, který zmínil ztráty mnoha milionů lidských životů ve světových válkách, nevídané materiální škody a nezměrné strádání civilního

obytelstva v té době. Připomněl také důležitou roli Československých legií, příslušníků zahraničního a domácího odboje, československých vlastenců, kteří projevovali hrdinství a lásku k vlasti v těžkých dobách nesvobody. Poté vystoupil předseda Československé obce legionářské – Jednota Brno podplukovník v záloze Jaroslav Jarolím. Nechyběla ani modlitba za padlé a zemřelé, kterou pronesl kaplan Univerzity obrany kapitán Jan Pacner.

K pomníku popravených hrdinů pak věnce a kytky položili vojáci a zástupci delegací veteránvých organizací. Pietního shromáždění se zúčastnila jen malá skupina Brňanů. Na rozdíl například od Velké Británie, kde si tento významný svátek připomíná široká veřejnost, v České republice zdobí květy vlčího máku většinou jen klopky vojáků. Den válečných veteránů by si zasloužil právě ze strany civilní veřejnosti větší pozornost.

**Text: Dr. Pavel Pazdera
Foto: Mgr. Marek Žižlavský**

Never Ending Adventure

Juraj Valsa – Život a dílo velkého člověka

Dne 4. září 2013 odešel ve věku 80 let profesor Juraj Valsa, jeden z prvních absolventů Vojenské technické akademie (VTA), vynikající učitel a vědec a zanícený propagátor nových idejí.

Narodil se 19. ledna 1933 v obci Záměl v bývalém okrese Rychnov nad Kněžnou. Jeho nevšední technické nadání jej přivedlo na brněnskou Vojenskou technickou akademii (VTA), kde v letech 1951–1956 studoval vojensko-inženýrský obor. Studia ukončil jako nadporučík. Poté nastoupil jako občanský zaměstnanec na Katedru radiotechniky (K53) VTA. Během studia na VTA objevil Juraj Valsa v jedné ze skříní v laboratoři katedry trosky TV kamery z německé řízené střely s nepoškozujícím superikonoskopem. Spolu se třemi spolužáky vytvořil svůj první výzkumný tým, který se pustil do stavby TV kamery. Kamera byla realizována v rámci kolektivní diplomové práce. Po nástupu na katedru pokračoval J. Valsa ve výzkumu z oblasti televizní techniky. Zhruba do roku 1960 byly postaveny další modifikace TV kamer, které byly umísťovány na různou vojenskou techniku. Jako takové byly využívány na řadě vojenských cvičení k řízení a vedení boje. Kolem roku 1958 navazuje Valsa spolupráci s prof. Navrátilem z II. Interní kliniky nemocnice u Sv. Anny. Výsledkem bylo využití televize v lékařství na operačních sálech. Pak zúročuje své zkušenosti ve výuce televizní techniky pro vybrané specializace a rovněž vydáním knihy „Televizní technika“ v SNTL v roce 1964.

Na Katedře radiotechniky dochází k postupnému konstituování Skupiny teorie elektronických obvodů (TERO), a jejímž členem byl i J. Valsa. Tato skupina přechází v roce 1962

na Katedru teoretické elektrotechniky a radioelektroniky. J. Valsa pracoval ve skupině radioelektronických obvodů, v níž tehdy působilo několik odborníků, kteří významnou měrou přispěli k rozvoji teorie elektrických obvodů u nás, zejména Čajka, Mikula, Pospíšil, Bogr, Krtička a Štefl. V tomto prostředí dochází k rychlému odbornému růstu J. Valsy. Silně jej ovlivnilo jeho působení na MTC (Military Technical College) v egyptské Alexandrii v roce 1960. Po přemístění této vojenské vysokoškolské výuky do Káhiry se J. Valsa vrací do Egypta a vyučuje zde v letech 1962–1964 a 1968–1971. V období let 1963–1968 píše řadu učebních textů a skript z oboru televizní techniky a teorie obvodů, mezi nimi vynikající učební fondy v angličtině pro výuku na MTC Cairo.

Z přehledu výzkumných úkolů, do jejichž řešení byl J. Valsa zapojen v letech 1956–1973, vyplývá jeho postupná orientace na problematiku modelování elektrických obvodů a matematických algoritmů pro jejich počítačové řešení. V tomto oboru se později stává mezinárodně uznávanou kapacitou. V roce 1969 obhájí habilitační práci, titul docent mu však z politických důvodů nebyl přiznán. V roce 1974 v důsledku normalizačních procesů nucen odchází z VAAZ. Následně je přijat do VÚES (Výzkumný ústav elektrických strojů), a navzdory svému kádrovému profilu, který byl trnem v oku tehdejšímu vedení stranické organizace, se v krátké době vypracovává na vedoucího odboru elektrických pohonů a výkonové elektroniky.

V roce 1988 je J. Valsovi nabídnuto učitelské místo na Katedře teoretické a experimentální elektrotechniky VUT v Brně. Zde mu byl po 19 letech konečně přiznán titul docent. V letech 1990 až 1995 byl vedoucím Katedry teoretické a experimentální elektrotechniky. Navíc zastával vysoké akademické funkce (1990–1992 prorektor VUT, 1994–1997



proděkan FEI). Navzdory časové náročnosti těchto funkcí J. Valsa nerezignoval na vědu ani na výuku. Záhy je jmenován profesorem. Své zkušenosti z oblasti počítačového modelování a simulace zúročuje ve vývoji didaktických programů s tehdy unikátními vlastnostmi. V letech 1993 a 1994 působí na Waterloo University v kanadském Ontariu.

Pracovitost, invenci a vytrvalost si uchovával i v pozdějším období, kdy se musel potýkat se závažnými zdravotními problémy. V roce 2002 odchází ze zdravotních důvodů z VUT a je jmenován emeritním profesorem. V průběhu své vyzvané přednášky „Počítačová simulace elektrických obvodů. A Never Ending Adventure“ na Seminárii Teorie Obvodů (STO-9) na Klubu UO v Brně v roce 2005 vzpomínal, jak jej ovlivnilo studium na VTA Brno v letech 1951–1956 a jeho vynikající kantoři. J. Valsa vychoval několik generací studentů, kteří na něj vzpomínají jako na výjimečného učitele se vzácným darem jednoduše vysvětlovat složité problémy. Jeho spolupracovníci a přátelé si jej budou pamatovat jako člověka, který byl schopen více dávat nežli přijímat. A jsou mu vděční za to, že mohou pokračovat v jeho stopách vstříc „Never Ending Adventure“.

**Text: prof. Ing. Dalibor Biolek, CSc.
Foto: doc. Ing. Antonín Krtička, CSc.**

Měření Diagnostika Spolehlivost Palubních soustav letadel 2013

Na Klubu Univerzity obrany se 16. 10. 2013 sešlo přes 30 odborníků z oblasti leteckých elektrotechnických systémů na 13. mezinárodní vědecké konferenci „Měření Diagnostika Spolehlivost Palubních soustav letadel“.

Katedra Leteckých elektrotechnických systémů FVT pořádá každoročně tuto konferenci s cílem poskytnutí nových odborných informací a výměny zkušeností v oblasti elektrotechnických, strojních, speciálních a zabezpečovacích systémů letecké techniky.

Jako první zazněla vyzvaná přednáška kolegy Ing. Jan Roháče, Ph.D. z Katedry měření (ČVUT Praha), zaměřená na jeho od-

bornou práci o využití inerciálních senzorů v navigačních systémech. Pak následovala přednáška Ing. Kamila Balwara s firmy IN-DRA CZ, zaměřená na seznámení účastníků konference o nových možnostech výroby



leteckých simulátorů různého stupně kvality simulací. Následně se u přednášejícího pultu střídali další odborníci z ČVUT Praha, VŠB Ostrava i pravidelní kolegové ze sprátené Katedry avioniky Letecké fakulty Technické univerzity v Košicích. Posluchači se dozvěděli o nových metodách a postupech při vývoji komunikačních či navigačních systémů, leteckých přístrojů a diagnostiky systémů i prezentaci nového leteckého simulátoru z pořádající katedry, zaměřené na měření lidského činitele při řízení letu letounu. Další ročník konference se bude konat 22. a 23. 10. 2014 opět na Klubu UO. Letos vydaný sborník má 14 příspěvků na celkové 146 stranách.

**Text: prof. Ing. Rudolf Jalovecký, CSc.
Foto: Ing. Jirí Pařízek, CSc.**

Listopadové události 1989

V podstatné části střední Evropy vyvrcholil v listopadu 1989 proces rozpadu komunismu. V Praze byla 17. listopadu (v den 50. výročí události listopadu 1939) policií brutálně potlačena studentská demonstrace a tím započat proces označovaný jako „sametová revoluce“.

Organizace Nezávislé studentské sdružení naplánovala na 17. listopad 1989 pietní akci k 50. výročí uzavření českých vysokých škol nacisty. Akce se měla odehrát na Albertově. Oficiálně měla být uctěna památka Opletala, ale ti radikálnější z účastníků počítali s tím, že se setkání vyvine v demonstraci proti komunismu. Různé zdroje hovoří o 15 až 50 tisících



Památka na Národní třídě

lidech, kteří se demonstrace zúčastnili. Manifestace začala v 16 hod. zpěvem písně Gaudeamus igitur, již od samého začátku docházelo ke skandování protikomunistických hesel. Po skončení oficiální části demonstrace se dav vydal do centra města, směrem na Karlovo náměstí, pak po nábřeží Vltavy až k Národnímu divadlu, na Národní třídu a pokračoval na Václavské náměstí. V blízkosti Národního divadla Pohotovostní pluk Veřejné bezpečnosti začal demonstranty obklíčovat a surově bít. Policie vyzývala demonstranty k odchodu, ale jedinými únikovými cestami byly právě uličky, v nichž policisté demonstranty mlátili. Do 22. hodiny byla tímto způsobem demonstrace násilně rozptýlena. Někteří účastníci byli zatčeni a přes 560 lidí bylo zraněno. Na Národní třídě v podloubí u místa nejtvrděšího policejního zásahu byla na památku události umístěna pamětní deska – bronzové dlaně s prsty zvednutými do písmene V s datem 17. 11. 1989.

Brutální potlačení studentských demonstrací bylo signálem ke stávce studentů, k divadelní stávce a celé řadě manifestací občanů, k nimž se přidaly i organizace a závody v Praze a postupně i v dalších městech. Bylo ustaveno Občanské forum jako orgán politické opozice, jehož cílem bylo zrušení vedoucí úlohy komunistické strany (zakotvené v ústavě), demokratizace společnosti a vypsání svobodných voleb. Po četných namáhavých jednáních byla nakonec ustavena tzv. vláda národního porozumění, kde měli komunisté poprvé od r. 1948 menšinové zastoupení, odstoupil tehdejší prezident a 29. prosince byl zvolen novým prezidentem Václav Havel.

Toto období změn v Československu mezi 17. listopadem a 29. prosincem 1989, které vedlo k pádu komunistického režimu a přeměně politického zřízení na demokratické, je označováno jako sametová revoluce. K urychlení změn přispěl rozpad bývalého Východního bloku a narůstající nespokojenost obyvatelstva s politickou a ekonomickou situací v zemi. Revoluce se označuje výrazem „sametová“ pro svůj nenásilný charakter, kdy pro převzetí moci nebylo potřeba použít ozbrojeného boje. Vyjma událostí ze 17. listopadu, kdy byli studenti napadeni Veřejnou bezpečností, byla revoluce provedena bez násilí.

Text: Mgr. Tereza Škubalová

Foto: archiv autorky

Listopad 1989 v datech

7. listopad: Rezignuje komunistická vláda NDR.

9. listopad: Pád Berlínské zdi, NDR otevírá hraniční přechody v Berlínské zdi, den poté začínají oslavující občané zeď strhávat.

10. listopad: V Bulharsku odstupuje Todor Živkov a nahrazuje jej ministr zahraničí Petar Mladenov, strana je přejmenována na Socialistickou stranu Bulharska.

17. listopad: Studentské demonstrace zahajují začátek sametové revoluce a tím i pádu komunismu v Československu.

27. listopad: Generální stávka v Československu.

28. listopad: KSČ oznamuje, že se vzdává svého mocenského monopolu.

Text: Mgr. Tereza Škubalová

Mezinárodní den studentstva

Mezinárodní den studentstva je připomínkou tragických událostí, k nimž došlo od 28. října do 17. listopadu 1939 v Protektorátu Čechy a Morava. Jedná se o jediný den mezinárodního významu českého původu.

U příležitosti 21. výročí vzniku Československa se 28. října 1939 konaly poklidné demonstrace v Praze, které nacisté násilně potlačili. V tento den bylo těžce zraněno několik demonstrantů, zabit dělník Václav Sedláček a vážně zraněn student Lékařské fakulty UK Jan Opletal, který na následky svých zranění zemřel 11. listopadu. Jeho pohřeb 15. listopadu na Albertově přerostl v demonstraci tisíců lidí. Odehrály se další srážky mezi policií a německými bojovkami se studenty, kteří strhávali dvojjazyčné nápisy a házeli je do Vltavy.

Hned následujícího dne se v Berlíně konala porada za účasti Adolfa Hitlera. V reakci na tyto události byly ráno 17. listopadu 1939

přepadeny vysokoškolské koleje a kancléř von Neurath nařídil uzavření vysokých škol po dobu tří let. Bylo popraveno devět studentských funkcionářů (Josef Adamec, Jan Černý, Marek Frauwirth, Jaroslav Klíma, Bedřich Koula, Josef Matoušek, František Skorkovský, Václav Šafránek a Jan Weinert) a 1200 náhodně vybraných vysokoškoláků deportováno do koncentračních táborů. Studenti byli v noci ze 16. na 17. listopad zatčeni v Praze, Brně a Příbrami a převezeni do KT Sachsenhausen-Oranienburg. Postiženo bylo 10 vysokých škol, 1223 zaměstnanců a 17 556 studentů. V řadě českých měst jsou po Opletalovi pojmenovány ulice a v r. 1996 mu byl in memoriam propůjčen Řád T. G. Masaryka I. třídy.

Na 17. listopad připadá v České republice státní svátek – Den boje za svobodu a demokracii. Tento státní svátek je slaven každoročně jako připomenutí dvou událostí, nacistických represálií českého studentstva v roce 1939 a brutálního rozehnutí studentské demonstrace na Národní třídě v roce 1989.

Text: Mgr. Tereza Škubalová

Foto: archiv autorky



Student Jan Opletal

Pietní shromáždění v Kounicových kolejích k výročí událostí 17. listopadu 1939

Ve čtvrtek 14. listopadu 2013 se uskutečnilo v brněnských Kounicových kolejích pietní shromáždění k uctění památky nacistických obětí z událostí 17. listopadu 1939.

Toto shromáždění již tradičně organizoval MěV Českého svazu bojovníků za svobodu v Brně a jeho Historicko-dokumentární komise ve spolupráci s Univerzitou obrany v Brně.

Asi 40 účastníků pietního shromáždění položením květin k památníku popravených v období Protektorátu Čechy a Morava uctili památku všech obětí z doby nacistické okupace Československa, kdy Kounicovy koleje v Brně sloužily jako pověstná nacistická mučirna a věznice. Poté shromáždění pokračovalo v Pamětní síni Kounicových kolejí. Mezi hosty byl přítomen prorektor Masarykovy univerzity Josef Janyška, tiskový mluvčí Univerzity obrany

podplukovník Vladimír Šidla, členka ÚV ČSBS Zdeňka Valouchová a představitelka Svazu Čechů z Volyně v ČR Jaromíra Němcová-Ničová, kteří vystoupili se svými zdravicemi.

Hlavní proslov přednesl člen MěV ČSBS Brno Vít Příkaský, který popsal průběh tragických událostí podzimu 1939 v Brně a Praze a připomněl, že výročí 17. listopadu je jako reakce na tragické události v českých zemích v roce 1939 již od roku 1941 celosvětově zavedeno jako Mezinárodní den studentstva. Závěr pietního shromáždění v brněnských Kounicových kolejích již tradičně patřil názorům a osobním vzpomínkám přítomných účastníků i pamětníků pohnutých událostí z doby nacistické okupace Československa. Při této příležitosti předsedkyně MěV ČSBS Brno Irena Matyášková pográtulovala přítomnému Josefu Styxovi – členu Českého svazu bojovníků za svobodu a bývalému vězni nacistických věznic v Kounicových kolejích a v německém Breslau – k jeho významnému životnímu jubileu.



Bratr Josef Styx je mj. autorem knihy „Zapadlo slunce nad Breslau naposledy“, popisující útrapy vězňů v tomto nacistickém vězení.

Text a foto: Mgr. Jan Jandl

Básník Zdeněk Rotrekl a 17. listopad 1949

V listopadu si demokraticky smyšlejší občané České republiky připomněli čtyřiaadvacetileté výročí pádu komunistické totality v naší zemi.

Revolta vysokoškolských studentů v Praze, Brně, Olomouci, Bratislavě, Košicích a v dalších městech podpořená nakonec všemi vrstvami společnosti v celém tehdejší Československu vedla k vítězství pluralitní demokracie a posléze i k odchodu sovětských okupačních vojsk z našeho území.

S datem 17. listopadu je spojeno i jedno specificky brněnské výročí. Toho dne v roce 1949 proběhl vykonstruovaný proces s vysokoškolskými funkcionáři. Mezi hlavními obžalovanými byl Zdeněk Rotrekl, kterému prokurátor navrhl trest smrti. Rozsudek byl pak nakonec změněn na „pouhé“ doživotí.

Za mřížemi strávil katolický básník, prozaik a esejista Rotrekl nakonec dlouhých třináct let (na Borech, v Leopoldově a na Bytízu). Na svobodu byl propuštěn s desetiletým podmíněným trestem v rámci amnestie v květnu 1962. Z komunistických věznic se vrátil s podlomeným zdravím až počátkem šedesátých let – tři měsíce po matčině smrti, jejíž pohřbu se nesměl zúčastnit.

Živil se pak jako dělník-osvětlovač brněnských výkopů. V době tzv. pražského jara v roce 1968 byl Rotrekl občansky rehabilitován a mohl dokončit vysokoškolská studia. Promoval na tehdejší Univerzitě J. E. Purkyně práci Pojetí a smysl státu u sv. Augustina a Platóna. Stal se rovněž zakládajícím členem výboru sdružení politických vězňů K 231. Od června 1968 působil jako kulturní redaktor čtrnáctideníku Obroda, až do jeho zániku koncem roku 1969. Za posrpnové „normalizace“ byl pak intenzivně činný v několika di-

sidentských skupinách. Na jaře 1989 obnovil samizdatové vydávání měsíčníku Akord a po listopadu 1989 opět aktivně vstoupil do veřejného života. Rotrekl se stal nositelem mnoha cen a vyznamenání, mj. Řádu T. G. Masaryka za „vynikající zásluhy o demokracii a lidská práva“ (1995), Ceny Karla Havlíčka Borovského (1999), Ceny Jaroslava Seiferta (2001) a Státní ceny za literaturu (2009).

Bylo pro mne skutečně velkou ctí, že jsem měl možnost se s tímto statečným člověkem seznámit ještě v době před pádem totality. Po listopadu 1989 jsem se Zdeňkem Rotreklem dokonce nějakou dobu pracoval jako redaktor v tehdejší deníku Lidová demokracie. Katolický básník Zdeněk Rotrekl, kterého cynická komunistická moc odsoudila na doživotní vězení v den, kdy o deset let dříve hnědá totalita nařídila zavřít české vysoké školy a popravil studentské vůdce, zemřel 9. června letošního roku jako vážený a především svobodný člověk. S tím jeho věznitelé určitě nepočítali.

Text: PhDr. Kristián Chalupa

Foto: archiv autora



Zdeněk Rotrekl (1. 10. 1920 – 9. 6. 2013)

Brněnský básník (autor meditativní a spirituální lyriky), prozaik, esejista, publicista, literární historik, autor rozhlasových a televizních scénářů se narodil 1. října 1920 v Brně. Pocházel z rodiny zahradníka a obchodníka se zahradnickými potřebami. Po absolvování klasického gymnázia v Brně byl totálně nasazen a ke konci války se musel skrývat. Roku 1945 začal studovat na Masarykově univerzitě filozofii, historii, sanskrit a dějiny umění, a intenzivně se zapojil do kulturního a politického života.

V letech 1945–1948 byl činný jako funkcionář Syndikátu českých spisovatelů. Mezi roky 1946–1948 působil jako člen výboru oblastního Svazu vysokoškolského studentstva. Úzce spolupracoval s lidmi kolem revue Akord. Po únoru 1948 byl z politických důvodů vyloučen ze studia i ze všech organizací, kde působil, a předán k pracovnímu nasazení jako dělník (vysokoškolská studia dokončil až roku 1968, s titulem PhDr.). Tehdy již měl za sebou vydání prvních tří básnických knih a byl členem Moravského kola spisovatelů i Syndikátu spisovatelů. Na jaře 1949 byl zatčen a ve zmíněném vykonstruovaném procesu se studentskými funkcionáři mu byl navržen trest smrti, který byl později změněn na doživotní vězení.

Zdeněk Rotrekl, který patřil mezi nejvýraznější katolické autory, byl literárními kritiky nazýván jako „básník intelektuál“. Jeho literární tvorba byla totiž velmi složité strukturovaná a komplikovaná. Rotrekl byl v dějinách české literatury postavou výjimečnou – vyhraněná osobnost, člověk pevných názorů a jasného křesťanského ukotvení. Na otázku jednoho novináře, zda v mládí neměl nějaké „levicové“ období, básník odpověděl: „Svody komunismu mne nezasáhly. Já věděl, díky francouzskému spisovateli Bernanosovi, že pozemský ráj je stejně nedosažitelný jako ten druhý, a že i kdyby se lidstvu podařilo k němu dospět, stal by se rájem pozemských hovad.“

Text: PhDr. Kristián Chalupa

Jak se měnily a vyvíjely vánoční zvyky v českých zemích

Ladovská představa Vánoc v romanticky zasněžené krajině, půlnoční mše, jesličky, ozdobený stromček a smažený kapr... To vše většina z nás považuje za zcela samozřejmé vánoční symboly a tradice. Jinou podobu Štědrého dne si ani nedovedeme představit. Ve skutečnosti jsou mnohé tyto tradice dosti „novodobé“ a leckdy ryze české. Asi tušíme, že v exotických krajích mezi palmami stěží najdeme smrček nebo jedličku a nikdo se zde nebude pít po kaprovi coby štědrovečerním menu.

Prapůvod vánočních svátků se váže k oslavám zimního slunovratu, který znaly i tzv. primitivní národy na celém světě už od pradávna. Křesťané Vánoce přijali za své a spojili je s Kristovým narozením až ve 4. století po Kr. Nicméně i v křesťanských zemích si konkrétní zvyky zachovaly do značné míry původní ráz, nemluvě o podmínkách v různých koutech světa.

Ústředním motivem vánočních svátků je narození Ježíše Krista. Kdy se tedy Kristus narodil? Neznáme přesný počet let uplynulých od stvoření světa, nevíme ani, kdy vznikla na naší planetě první myšlenka. My počítáme svůj čas od narození Ježíše Krista, kterážto událost se v pozdějších staletích stala středobodem oslav vánočních svátků. Obecně (letos) soudíme, že se Ježíš Kristus narodil před 2013 lety, tedy v nultém roce. Podle římského letopočtu to měl být rok 754 od založení Říma. Na myšlenku kalkulovat letopočet od Kristova narození přišli lidé až v pozdějších staletích a bylo tedy nutno spočítat, kdy se tak opravdu stalo. Datování podle křesťanského letopočtu, tedy od narození Krista, bylo zavedeno římským opatem Dionysiem Exiguem v roce 525 po Kr. Toto nové počítání letopočtu se ujímalo jen velmi pomalu, později se zjistilo, že jeho výpočet nebyl zcela přesný, zmýlil se asi o 6 let. Není to velká vědecká chyba a už vůbec ne věroučný blud. Jde pouze o omyl ve výpočtech,



kteří nic nemění na skutečnosti, že narození Ježíše Krista se stalo průsečíkem v dějinách křesťanského světa. Stalo se to před více než dvěma tisíci lety a dodnes není možné napsat list, nebo uzavřít právní smlouvu, aniž by při tom nebylo uvedeno, že je tomu právě tolik a tolik let od chvíle, co se v Betlémě judském začal psát nový věk lidstva.

S narozením Ježíše Krista úzce souvisí tradice tvoření betlémů a jejich vystavování v kostelích během vánočních svátků. Za tento zvyk vděčíme sv. Františku z Assisi, který po návratu z Betléma roku 1223 založil tradici stavění betlémů – jeslíček v kostelích. Vůbec první doložený betlém v českých zemích byl v roce 1560 vystaven v jezuitském kostele v Praze. V barokní době kostelní betlémy procházely velkým rozvojem, kdy je tvořily figury v životní velikosti, malované buď na dřevěných deskách anebo vyřezávané ze dřeva. Císařovna Marie Terezie roku 1751 zakázala stavění betlémů a předvádění vánočních her v kostelech a její syn a nástupce císař Josef II. vydal zákaz znovu, kdy tento zvyk označil za dětinský a církve nedůstojný. A tak se zvyk stavění betlémů a jeslíček přenesl do domácností. Lidové betlémářství se potom rozvíjelo v průběhu 19. a počátkem 20. století v různých, zejména podhorských oblastech. V podkrkonoší například vznikl náš snad největší a nejslavnější betlém – v Třeběchovicích pod Orebem. Figury v betléměch se zmenšovaly a objevily se nové materiály pro jejich výrobu: papír, vosk, pálená hlína, těsto. Postupně se při tvoření betlémů opouštělo striktní zobrazování biblické betlémské krajiny jako místa narození Ježíše Krista a zobrazována byla spíše známá okolí bydliště jednotlivých tvůrců betlémů. Po roce 1945 byla tradice betlémářství přerušena komunistickou propagandou, která ovlivnila i vánoční svátky, přesto i v tomto období vznikaly např. v Brně nádherné betlémy. Jedním z nich je betlém v brněnském minoritském kostele sv. Janů na Minoritské ulici, který vyřezal sochař a řezbář Jaroslav Vaněk. Tento betlém má takřka 20 metrů dlouhý podstavec a jeho až jeden metr velké figury jsou vyřezány z lipového dřeva. Poslední z nich přibyla roku 1990 před autorovou smrtí a představuje právě tehdy svatořečenou sv. Anežku Českou.

Vánoční stromek považujeme jaksi přirozeně za jeden ze symbolů Vánoc, ale je vcelku jasné, že ne každá země oplývá jedličkami, borovicemi či smrčky. Nemluvě o tom, že zvyk zdobení stromku má předchůdce v palmové ratolesti s dvanácti listy, kterou nosili domů Egypťané i Římané na oslavu slunovratu. Zdobení jehličnanů se začalo šířit rovněž v rámci slavností zimního slunovratu na francouzsko-německém pomezí. A němečtí emigranti později tuto tradici „transportovali“ do anglosaských zemí. První, kdo na vánočním stromě použil svíčky, byl v 16. století německý náboženský reformátor Martin Luther, kterého údajně inspirovaly hvězdy na noční obloze. Zajímavé je, jakým způsobem se zdobení vánočního stromku šířilo v českých zemích. Podle historiků jej jako první rozsvítit



v roce 1812 ve své pražské vile tehdejší ředitel Stavovského divadla. Během následujících čtyřiceti let přijali obyvatelé Prahy i dalších měst tento zvyk za svůj, ale venkovské oblasti ještě delší dobu těmto „vánočním novotám“ vzdorovaly.

O kaprovi by dnes málokdo soudil, že původně byl používán výhradně jako okrasná ryba. K nám jej údajně z Asie přivezl v 9. století po Kr. františkánský mnich jako dar svému převorovi. Díky péči mnichů se podařilo výskyt této ryby rozšířit, ale na vánočním stole se začal objevovat až začátkem 19. století. Nejstarší dochovaný recept z roku 1810 popisuje přípravu kapra na černo. Trvala tři dny, po které se kapr pekl ve sladké omáče z rozinek, perníku, ořechů a sladkého piva. Smaženého kapra, považovaného dnes za nejběžnější štědrovečerní pokrm, popsala ve své kuchařce až Magdaléna Dobromila Rettigová.

Co se týká tradice zasílání vánočních přání a pozdravů, tak historicky první vánoční pohled poslal britský voják Dobson v roce 1844. Tento nápad se v Anglii ujal a brzy se rozšířil po celé Evropě i Spojených státech. Svůj význam neztratily vánoční pohlednice ani v moderní době, i když postupně ubývá těch klasických ve prospěch zasílání vánočních pozdravů prostřednictvím internetu, elektronické pošty a sms zpráv.

A na závěr – jaká je v českých zemích historie předávání vánočních dáreků? Ještě kolem poloviny 19. století dostávalo drobné pozornosti a přílepení jen služebnictvo, čeledí, tulaři a žebráci. Lidé totiž věřili, že za takto projevovanou solidaritu budou odměněni štěstím a zdravím. Až později se začali navzájem obdarovávat i příbuzní a jinak blízcí lidé.

**Text a foto: Mgr. Jan Jandl, historik
předseda Historicko-dokumentační
komise MěV ČSBS Brno**



Turistika, móda a pochutiny

Největší komplet turistických nabídek ve střední Evropě bude k vidění na brněnském výstavišti od 16. do 19. ledna 2014. Bude tam probíhat 24. mezinárodní veletrh průmyslu cestovního ruchu GO a 23. mezinárodní veletrh turistických možností v regionech REGINTOUR. Letošní téma veletrhu zní Aktivní dovolená v českých a moravských regionech v nejrůznějších podobách. Vystavovat bude pět krajů, z nichž Moravskoslezský bude pokračovat v tématu církevní turistiky prezentací valašských dřevěných kostelíků, jaké najdeme v rožnovském skanzenu. Blízké příhraničí sousedního Slovenska v Žilinském samosprávném kraji jich má ještě více v reprezentativních skanzenech na Oravě, Kysucach a Liptově, navíc ztraktivně lesními úzkorozchodnými železničkami. Tradičními stálicemi mezi vystavovateli budou lázeňské destinace jako Piešťany a Turčianské Teplice. Do Jihomoravského kraje patří místní sdružení jako Mikroregion Kuřimka s prezentací Aquaparku Kuřim, který znají i Brňané a úzkorozchodná železnička Zbýšov. Nováčky budou Mikroregion Radbuza a Město Kašperské hory. Cyklistická vesnička s nabídkou jízdních kol a cyklistických potřeb zahrne v informačních materiálech o cyklotrasách, a cyklostezkách i příhraniční regiony sousedních zemí. Gastronomickou turistiku bude reprezentovat 2. ročník festivalu RegFoodFest s kuchařskou show předních tuzemských šéfkuchařů a nabídkou specialit z různých českých a moravských krajů a zahraničních kuchyní. Vzorový jídel z regionálních surovin bude nabízet i firma Expres Menu z Moravan u Brna. Jedná se o jídlo určené pro cestování a pobyt v přírodě sterilované speciální technologií. Firma vyvážá své produkty od Evropy po Mongolsko a Austrálii a domácím odběratelem je i Krajské ředitelství Hasičského záchranného sboru Jihomoravského kraje pro jednotlivé jednotky. Na RegFoodFest naváže 20. ročník soutěže Gastro Junior Brno – Bidvest Cup, který je zároveň Mezinárodním mistrovstvím České republiky mladých kuchařů, cukrářů a číšníků s účastí nejlepších žáků více než 40 odborných škol.

Se šperky firmy Odvárka Bijoux Jablonec se bude možné opět setkat od 16. do 18. února na mezinárodním veletrhu módy a textilií Styl. Na prestižní pařížské výstavě Eclat de Mode Bijorhca pořádané loni v červenci, stejně jako v předchozích letech, vybrali francouzští designéři šperky této firmy mezi vystavenou bižuterii, což je známka nejvyšší kvality. Konkurence více než 40 států obesílajících výstavu svědčí o schopnostech zářačného dítěte, módního návrháře Martina Odvárky, na této výstavě po léta úspěšného, sklízějícího v Paříži úspěchy poprvé ve věku něco přes 20 let. Dalším tradičním vystavovatelem bude výrobce prádla Pleas Havlíčkův Brod, jehož trička vzbudila loni pozornost novou technologií úpravy LongLife. Patent izraelsko-americké společnosti Delta Galil pomocí enzymů prodlužuje životnost bavlněného úpletu, takže výrobky vypadají i po

mnoha vypráních stále jako nové. Možná se i znovu setkáme s jedním z posledních rukavičkářů z Dobříše Stanislavem Váchou, výrobcem rukavic české kvality z domácích surovin. Vystavovat budou i výrobce zdravotního a sportovního spodního prádla Anita Moravia, výrobce pleteného zboží od čepic, šálů až po rukavice Pletex a firma mladých návrhářů Lovemusic vystaví originální dámské oblečení z přírodních materiálů, trička potištěná grafickými návrhy s vtípem komentujícími aktuální společenské dění a originální ocelové i emailované šperky. Souběžně proběhne Mezinárodním veletrh oční optiky, optometrie a oftalmologie OPTA, který doplní Styl o módní trendy brýlí.

Potraviny a nápoje budou od 25. do 28. února obsahem 29. mezinárodního potravinářského veletrhu SALIMA. Prezentovány budou na souběžných veletrzích – cukrářské a pekařské výrobky na veletrhu MBK, potravinářská zařízení na veletrhu Inteco. Tématy doprovodného programu bude kvalita potravin, jejich trvanlivost i kvalita vody – zda pít vodu balenou či kohoutkovou. Mezi nápoje patří víno a souběžný mezinárodní vinařský veletrh VINEX 2014. Degustovat bude možno kolem 1500 vzorků vín prestižních vinařských značek. Vystavovat budou vinařství oceňovaná v nejvyšších soutěžích vín v České republice. Účastnit se budou Vinselekt Michlovský a PATRIA Kobylí, kteří byli vyhodnoceni mezi pětici nejúspěšnějších v Salonu vín – národní soutěži vín ČR 2013, vinařství U Kapličky známé divákům českého filmu Bobule. Nebudou chybět vína z Templářských sklepů Čejkovice, z vinařství Chateau Lednice, Sonberk, Reisten, Vinařství Lahofer, Vinium Velké Pavlovice, vinařství Tomáš Krist z Milotic a mnozí další. I menší vinaři, jako Pavel Skrášek, Petr Bunža či vinaři ze spolku Vinitores Palaviensis z Pavlova na veletrhu představí to nejlepší ze svých sklepů. Zastoupení budou i zahraniční vinaři ze Středozemí, z vinařských zemí našich sousedů a tradičně budou vyhlášeny výsledky mezinárodní soutěže vín Grand Prix Vinex 2014. Souběžnou akcí bude prestižní soutěž o Zlatý pohár PIVEX Pivo 2013. Její úroveň je nesmírně vyrovnaná a bude zastoupen i jeden z nejsilnějších ležáků Evropy – náhodský Primátor Premium. Pivovar Náchod je nositelem Zlatých pohárů několika ročníků, což platí i pro dalšího účastníka soutěže – pivovar Starobrno.

Text: Dr. Vít Pospíšil

Lístky na veletrh

Studenti, veletrhy pořádané BVV můžete navštívit zdarma. Jak? Nejpozději 7 dní před zahájením veletrhu (později objednávky nebudou vyřízeny) si musíte u o.z. Pavla Pazdery (Kounicova 65, kancelář 95 ve 3. – rektorském – patře), telefonicky na 442636 anebo e-mailem na adresu pavel.pazdera@unob.cz – což doporučujeme – objednat jmenovité potřebný počet vstupenek. Nezapomeňte uvést hodnotu, učební skupinu a kdo si lístky přijde vyzvednout (jeden vyzvedávající maximálně 10 lístků nebo pro jednu učební skupinu).

Posluchači Kurzu GŠ uctili památku gen. Klapálka



Čestný název armádního generála Karla Klapálka obdržel 26. kurz Generálního štábu Univerzity obrany v Brně. Nese tak jméno vojáka-legionáře, který je nejen významnou vojenskou osobností moderních českých dějin, a vzorem hrdinství.

Památku generála Klapálka, jehož výročí úmrtí jsme si připomenuli 18. listopadu, uctili na Olšanských hřbitovech posluchači kurzu GŠ. „Zborov, Tobruk, Dukla – jména do určité doby neznámá, se stala symboly první a druhé světové války. Právě v těchto místech jsme se mohli kdysi setkat s generálem Klapálkem, který se už v roce 1916 přihlásil do Československé legie na Rusi, v meziválečném období pomáhal budovat armádu nově vzniklého státu a po rozpadu protektorátu bojoval v Africe, Anglii a poté se zúčastnil s 1. čs. armádním sborem Karpatko-dukelské operace,“ přiblížil osobnost generála Klapálka plukovník Vladimír Studený, frekventant 26. kurzu Generálního štábu.

„Bezpečnostní a obranná politika, vojenské umění či strategické řízení jsou odborné předměty, které během desetiměsíčního studia kurzu GŠ musíme zvládnout. Generál Klapálek tyto obory nikdy nestudoval, přesto byl vynikající voják. Žil v době, kdy se společnost musela vyrovnat s válečnými konflikty a on patřil k těm, kteří se aktivně zapojili do bojů za demokracii. Tyto vojáky, generála Klapálka nevyjímaje, učila vojenskému umění doba,“ vysvětlil postoje k odkazu generála Klapálka plukovník Studený a dodal: „Udělení čestného názvu 26. kurzu GŠ je pro mne a kolegy motivací při studiu. Je to jedna z možností, kdy ve jménu generála Klapálka ctíme a udržujeme vojenské tradice i historickou zkušenost.“

„Dělali jste to dobře!“, napsal v příloze rozkazu z roku 1941 tehdy podplukovník pěchoty Karel Klapálek, velitel 11. čs. praporu – Východního, svým vojákům. „Přál bych si, aby v budoucnu právě takto byla zhodnocena i naše práce,“ řekl na závěr plukovník Studený.

Text a foto:

Těšíte se na vánoční období anebo Vás spíše stresuje?

Jiří Rusnok
Předseda vlády České republiky (v demisi)



Stresu mám dostatek v práci, takže Vánoce jsou pro mě rodinným svátkem, který prožiji snad i v klidu s rodinou. Naše Vánoce probíhají, myslím, dost podobně jako v jiných běžných českých rodinách. Moje žena připraví vynikající bramborový salát, bude kapr a samozřejmě dárky. Věřím, že se mi podaří trochu sportovat a případně i zhlédnout něco z vánoční televizní nabídky. Přál bych všem, aby se nejen v čase vánočních svátků dokázali zastavit a uvědomit si, že i přes mnoho špatného je stále dost důvodů k úsměvu a dobré náladě. Všem přeji krásné a poklidné svátky!

Miloslav Stingl
Cestovatel, etnograf, spisovatel



Na Vánoce se vždy těším. Na Havajských ostrovech slaví původní obyvatelé Vánoce, které trvají čtyři měsíce. Oni při tom zpívají, tančí, dělají děti a prostě mají dobrou náladu.

Vánoce jsou pro mne osobně svátky míru a klidu, a proto všem lidem klid a mír přeji.

Pavel Varvařovský
Ombudsman



Na Vánoce jsem se těšil vždy. Nejvíce samozřejmě jako malý kluk. S léty člověk trochu dětinství, a tak se současné těšení už dost podobá tomu dětskému. Nákupní ani jiné vánoční stresy neprožívám a sám žádná hmotná přání už léta nemám. Nejraději se u stromku dívám na rozzářené oči vnoučat. Letos tam bude svítit pár kukadel navíc – přibyla nám do rodiny Anička. Co víc si mohu přát? Snad jen, aby si lidé uvědomili, že o své životní štěstí musí usilovat především oni sami. Nikdo to za ně nezařídí, ani ombudsman.

Ptala se Mgr. et. Mgr. Markéta Malá

● Podčárník ●

Jak na Nový rok...

V prosincovém čísle časopisu Listy Univerzity obrany se studenti velmi kreativně vyjadřují k otázce pověr (str. 14 a 15). Jednu z nich vystihuje přísloví „Jak na Nový rok, tak po celý rok“. Musím se nyní proti tomuto rčení zcela razantně ohradit. Díky důkazům, které mi poskytl vlastní život, jsem totiž dospěl k závěru, že ono úsloví je holý nesmysl.

Vskutku se prozatím v mém životě nikdy nevyplnilo, že by celý rok kopíroval konání v onen první lednový den. Ne, že by mi to nějak zvlášť vadilo. Nevím, zda je někdo vyloženě pyšný na to, co dělá den po Silvestru. Já tedy většinou ne.

I když nutno podotknout, že onen první den nového roku nemusí začít úplně špatně. Dvanáctá hodina odbije a kdekdo si na den první připije. Mezi mumrajem cinkajících skleniček se to hemží polibky. A kromě toho šampaňského, kterým si tukáme, a vínečka a pivečka pasterizovaného, nepasterizovaného, kvasnicového a řezáku a rumu (z láhve s kolkem) se stoly prohýbají pochutinami. Obložená mísa, chlebiček a řízek. Kdo by odolal takové nabídce? O to horší je pak ale „ranní“ vstávání.

K nepřijemnému stavu po probuzení dokonce nemusí přispět ani ďábel alkoholu, bohatě postačí mnoho hodin prožitých ve všeobecném hluku, způsobeném nadměrným veselím lidí a různými druhy petard, případně ohňostrojů, který si v současné době může sestrojít nebo vcelku levně koupit kdejaký hejhu-la. Bolehlav třeští, žaludek svírá a jsme mrzutí. Tak takhle se tedy po celý rok cítit nechceme!

Jediné, co by asi člověk 365 dní v roce neodmít, by byla možnost vstávat v libovolnou hodinu, a ne jako většina z nás na šestou nebo sedmou. Poležet si v postýlce, to by mohlo docela dobře fungovat napořád. No a zde předkládám další důkaz, že přísloví „Jak na Nový rok, tak po celý rok“ vymyslel nějaký vtípaček. Nepamatuji si, že bych někdy na Nový rok vstávala dříve než na desátou, a po celý zbytek roku? Nu, jen hádejte.

I malé dítě ví, že přechod roku je spojen s bujarým veselím. Jsme celí rozdivočelí, rozesmátí, rozněžnělí. A já si pokaždé kladu kacířskou otázku: „Proč vlastně?“ Je vskutku Silvestr tak úžasným svátkem, který je nutno uctívat s neutuchajícím nadšením, anebo máme v kalendáři řadu jiných výročí, která by si zasluhovala podobnou nebo ještě větší přízeň? Napadá mne řada takových dní, kupř. naše vlastní narozeniny, Vánoce (str. 15, str. 26, str. 28), Den

dětí, Den matek, 28. říjen (str. 3), 17. listopad (str. 24 a 25) či Den veteránů (str. 22).

Abych byla objektivní, ne každý má rád Silvestra, a ne každý jej slaví. Znám řadu lidí, kteří tento den přímo nenávidí, neboť s koncem roku přichází bilancování. Ostatně, kdo rád přemýšlí o tom, co zase nezvládl, co se mu nepodařilo a v čem zklamal? Je ale pravda, že občas se přece jen naše předsevzetí vyplní a na konci roku tak zbývá pouze pozitivní povinnost připomenout si, co vše se nám povedlo, kde jsme zabodovali, nad kým jsme vyhráli. Jak vyplývá z tohoto čísla časopisu, gratulovat si již nyní mohou letos jmenovaní profesori či nově zvolení děkani fakult (str. 5, 6 a 7), úspěšní absolventi naší školy (str. 13 a 20), sportovně nadaní studenti i pracovníci UO (str. 16 a 17), či vyznamenaní příslušníci univerzity (str. 2 a 22).

I vám, kteří jste letos nedosáhli vyloženě hvězdných úspěchů, přeji, abyste bilancovali v pozitivním duchu. Napište mi každopádně, zda se váš Silvestr vydařil a jaké předsevzetí pro rok 2014 jste přijali za své. O tom a o dalších vašich svátečních zážitcích mi napište na adresu marketa.mala@unob.cz (samozřejmě jsou vítány i jiné články a náměty).

Mgr. et Mgr. Markéta Malá
vedoucí redaktorka Listů UO

Soutěžní křížovka o ceny!



Vyluštěnou tajenku zašlete do 31. ledna 2014
e-mailem na adresu: listy@unob.cz
Dva výherce odměníme čepicí.
Výherci z č. 1 jsou Věra Brázová a Vít Kučera

Šance pro dva čtenáře

	OKRESNÍ STAVEBNÍ PODNIK trv. zkr.	2	VZOR	ZNAČKA LYŽI	SPZ RAKOVNIK	OSVĚDČENÍ O TECHN. PRUKAZU zkr.		DÁMSKÝ PLÁŠT	NEMO- RÁLNOST	POROZU- MĚNÍ
DRUHOVÁ ČÍSLOVKA							PODÁVAT TLAPKU šm.			
POZVAT K ROKOVÁNÍ							PŘÍTEL ř. ŘÍMSKY 99			
ZEM					LETEC KALČONIK					
	NĚMECKÉ MĚSTO SIDLO V AUSTRÁLIÍ					KOVOVÝ PRVEK UVNITŘ PRAŽDNA				HÁZET HNŮJ
SPZ PRAHA				STÁTNÍ DVAČLO zkr. MILENEC zast.			TAHLE OSOBNÍ ZÁJMEMO			
KAMRÁD HELE			TEKUTÉ OSVAZY ŠEREDA							
MĚŘICÍ PŘÍSTROJE							ŘÍMSKY 499 ZNAČKA KOL			
MAJÍCÍ DLUHÉ KONCE- TINY						ZNAČKA ŽENIČEK OZN. LETAD. RUMUNSKA				
LEVANT- SKA BAVLNA					VÝTAŽEK Z BYLIN PŘEDSU- DEK					
	VÝROBCE AUTO- BATERIE	VOJENSKÁ TECHN. zkr. JERÁB POPELAVY ŽELE			KOŽÍ PACH VĚNOVAT				PÍSEK mat.	TRNOVNÍKY
JUDSKÝ KRÁL			PŘED- LOŽKA ČÁST ROSTLINY			CITOSL. DOVTIPĚNÍ ČÁST MOLEKULY				
SPZ KOLÍN			SOPEČNÁ VYVŘELINA ČESKÝ RŮZ- HLAS zkr.			OZN. ČES. LETADEL TIB. KULT. OBJEKT				
1										
PLANĚTA					UMĚLY ČLOVĚK					
BÝV. OZN. ČEPELEK					TRONICKA ŠLENSTVÍ					AJANA

SUDOKU

4	5				9	2		
					2		1	8
	8		6				9	3
		6	4			9	3	
	7	3			8			
9	3				5		4	
2	1		7					
		5	2				8	9

1				5		3		4
						1		
9	4	3	6			2		
				2		7		
8			5		4			6
		6		1				
		9			7	4	2	5
		4						
7		2		8				9

	8		3	9				
4				2				
		2	6		7		8	
8	2	9		7	3	5		6
5			9		6			2
			1		4			5
6				2		7		
	4	5	7		9	2		

Když se něco nepoužívá...

SUDOKU NA ZIMNÍ MRAZIVÉ DNY - LUŠTĚTE PŘI ŠTĚDROVEČERNÍ TABULI,
NA VYSOKOHORSKÉ CHALUPĚ, PŘI SÁNKOVÁNÍ VE SNĚHU, NA SILVESTRA A NA NOVÝ ROK

	2	3	7		9		
		4			6		
	6			1		7	5
		2	3				
9							7
				5	1		
4		7		6			8
			8		2		
		8			7	4	9

	7		3		6	1		4
	6				2	5	8	
	5				4	2		7
3		1	5				4	
	8	5	1				7	
9		6	4		8		1	

				3	9			
			7			8	6	
2	6		5		8	4		
						1	2	
	7						3	
9		5						
		9	4		3		1	7
3	8				1			
		2		8				



Závěr expedice Vladivostok

Poslední kapitola seriálu o putování po stopách čs. legionářů

Rozhodnutí českých a slovenských vlastenců vstoupit do legií bylo nesmírně odvážným činem. Při případné porážce Spojenců jim hrozila trvalá emigrace a především riskovali v případě zajetí svůj život. Navzdory tomuto nebezpečí desítky tisíc mužů vstoupily do legií a více než 5000 jich položilo životy, aby mohla vzniknout samostatná Československá republika.

Irkutsk leží na jihu Sibíře asi 70 km na západ od jezera Bajkal na březích řeky Angary, která jako jediná z něj vytéká. Dnes má více než 600 tisíc obyvatel. Hledat v takovém městě hroby legionářů, kteří zde zahynuli před 90 léty, není lehký úkol. Město s asi tristaletou historií bylo v 19. století místem vyhnanců, kteří se znelibili caru Mikuláši I. O tom jsme se přesvědčili hned v dopoledních hodinách, když jsme cestou objevili několik pamětních desek a jedna z nich rovněž připomínala admirála A. V. Kolčaka, jehož popravou bolševíci zlomili bělogvardějský odpor. Našimi cíly byly hřbitovy Lisycha a Martovský. Na první z nich nás přivezl autobus. V mrazivém ránu jsme procházeli trávou pokrytou studenou rosou v již neudržované nejstarší části hřbitova. A i tu jsme objevili náhrobky děkabristů i básníků z konce 19. a počátku 20. století.

Rozlehlý hřbitov byl pro pohřbívání uzavřen začátkem 50. let, čili je zde i grandiózní památník obětem 2. sv. války. V části z počátku 20. století se nachází několik křížů, avšak bez označení, mohly to být kříže našich legionářů. Jsou zde i stavby mohyl z cihel, které rovněž tuto domněnku umocňují. Dopoledne rychle uplynulo a nám nezbylo než se rychle přemístit na hřbitov Martovský, který je na opačné straně města. Rychlou přepravu vyřešila maršrutka a již kolem 14 hod. jsme byli na místě. Náš dotaz na hroby z dané doby řešil správce hřbitova, jemuž příkyvoval v kanceláři i místní hrobník. Prostě hroby z této doby zde nejsou! Badatelské chmury rozehnal až pohled na Angaru, panoráma nám vyhladilo krásy neúspěchu. Hřbitov se nachází na vyvýšenině

a z tohoto vrchu je nádherný výhled na celé město navzdory mizernému počasí.

Jedeme zpět a vystupujeme na nám známé třídě Karla Marxe, kde je nejvíce obchodů. Nyní nás kvůli suvenýrům zajímají. DVD s klasickou ruskou hudbou nebo s válečnými tématy obohatily naše již předešlé trofeje, jen shodou okolností jsme opět skončili s nákupy v oblastním muzeu na břehu veletoku. Hračky v podobě nádherných bílých něr a i další zajímavosti zmizely v našich sumkách. A to již byla zavírací doba, tedy 18 hodin. A náhle je tu večer a konec expedice. Už zbývaly jen poslední úkony související s odjezdem z toho sibiřského města. Taky jsme si vzpomněli na aktivity našeho krajana, který zde chce obnovit pomník Čechie, psalo o tom naše Právo. No, budeme mu držet palce!

Poté posíláme zprávy domů opět přes internet, který nám vyslal dalších 50 rublů, ale to je zde pakatel. Naším útočištěm se po 20. hodině stalo nádraží. Ono loudat se po městě v neznámých ulicích a po namáhavém dni se nám zrovna moc nezamlouvalo, jistě jsme z této expedice měli i lepší zážitky. Ani jsme si neuvědomili časový posun odeslaných zpráv a ještě jsme dostali i zprávu z domova zpět, sem na tento počítač na nádraží v Irkutsku! To víte, že to tedy potěší asi nejvíce. My jsme v pořádku a doma vše rovněž! To nám dodalo chuti k čekání na skoro půlnoční odjezd našeho rychlíku. Čas mezidobí jsme vyplnili v restauraci konzumací borščem za pouhých 40 rublů i s ruským čajem. A už jsme i bilancovali expedici, protože z nás spadlo břímě odpovědnosti, které nás celý měsíc tak nějak svazovalo.

Vyzvedli jsme zavazadla z úschovny a pak hajdy na perón, rychlík do Moskvy č. 239 jako obvykle přijel včas! Svitící displej to oznamoval již hodinu předem, a taky nebyl problém najít 5. peron, vagon 13, a zatím prázdné kupé č. 8, do kterého nás zavedla sympatická děžurná. Expedice opravdu končí a naráz je nám nějak smutno, docela jsme si na Rusko a jeho obyvatele zvykli. Všude jsme se setkali se vstřícností obyčejných lidí, ale i úředníků zejména ze železnice, všichni se nám snažili v rámci svých možností pomoci určitě nad rámec jejich běžných povinností. Kilometry k domovu ujeté po železné cestě, která nese oprávněně pyšný název Transsibiřská magis-

trála, ubíhaly náhle rychle. Železniční stanice Zima, ráno už Nižněudinsk, pak Krasnojarsk, další den Novosibirsk, řeka Ob atd. Cestou jsme se dostali konečně i k novinám, které jsme nyní mohli v klidu přečíst. Obsahem se nijak zvlášť nelišily od našich zpráv ekonomických či dokonce krimi, sportu atd.

Pak Tatarskaja, Barabinsk, Omsk a kilometrův ukazuje 2717 km. Další den se v noci budíme ve Sverdlovsku, kde je obrovské seřadovací nádraží, pak Kungur, Perm a řeka Kama, z novin se dozvídáme, že prezident Medveděv slavil 45. narozeniny. Vida ho kluka! V Kirově vystoupil náš ajzboňácký kolega a už nám zůstalo jen posledních tisíc kilometrů do Moskvy. V noci prší, deštík jakoby se s námi slzavě loučil a jsme rádi, že nás na naší dlouhé cestě příliš nezlobil. Včasným příjezdem rychlíku do Moskvy, a to už jsme skoro jako doma, vše končí. Všem čtenářům obdobnou zkušenost z takové cesty, z cesty za nadhledem, doporučuji. Svět má pak jiné kontury a jasně se „zabarví“ věci, které jsou v životě opravdu důležité!

**Text a foto: JUDr. Jan Kux
Cestovatel a badatel,
oceněný titulem Český patriot 2009**



Švejkova hospoda v Rusku